БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 220 (16.303) • 20 сентябрь 1975 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

✦ БУТУН КУЧ, ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИНИ САФАРБАР ЭТИБ, ҲАР КУНИ ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 3-4 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАШГА ЭРИШИНГ!

✦ ИЛҒОР ПАХТАЧИЛИК БРИГАДАЛАРИ, БЎЛИМЛАРИ ПЛАНЛАРИНИ БАЖАРИБ, СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА ДУРДОНА ТОПШИРМОҚДА. УЛАРНИНГ ИШЛАРИДАН ИБРАТ ОЛИНГ, УЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

✦ ТЕРИМДА ҲАР БИР ТЕРИМЧИ, МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИНИНГ БИР КУНДА БИР ЯРИМ—ИККИ КУНЛИК НОРМА БАЖАРИШИГА ЭРИШАЙЛИК!

✦ ПАХТАЗОРЛАРДА КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА МУСОБАҚАНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

ПАХТАКОРЛАР ҲОСИЛНИ ЙИҒИБ ОЛМОҚДАЛАР

Пахта далаларида ҳам кузги йиғим-терим бошланиб кетди. Кўпгина колхоз ва совхозларнинг коллективлари яхши ҳосил етиштирдилар, улар йиғим-теримни қисқа муддатларда тугаллаб, мамлакат тўқимачилик саноатини хом ашё билан янада тўлароқ таъминлашни мақсад қилиб қўйганлар. Ўзбекистон меҳнаткашлари давлатга 5.200 минг тонна, Туркманистон меҳнаткашлари 1.100 минг тонна, Тожикистон меҳнаткашлари 820 минг тонна, Озарбайжон меҳнаткашлари 550 минг тонна, Қозоғистон меҳнаткашлари 300 минг тонна, Қирғизистон меҳнаткашлари 200 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олганлар.

КПСС XXV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа йиғим-теримда ташаббусни ривож топтирувчи қудратли омил бўлиб қолди. Пахтакорлар ҳам шу мусобақага қўшилганлар. Ўзбекистон механизаторлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Т. Охунова, Ж. Рустамов ва А. Валиевларнинг терим техникасидан самарали фойдаланишга даъват этган ватанпарварлик ташаббусига ёппасига қўшилдилар. Фарғона областининг колхоз ва совхозлари ҳосил теримини юксак суръатлар билан олиб боряптилар. Улар ҳар куни тайёрлов пунктларига 12 минг тоннадан зиёд пахта топшириб турибдилар. Туркманистонда Мари областининг илғор ҳайдовчи механиклари ҳар бир агрегат мавсумда терадиган пахтани 50 тонна кўпайтиришга қарор қилдилар. Бу нарса иш муддатларини қисқартиришга, терилган пахта сифатини оширишга имкон беради. Озарбайжон ССР Нефтечали, Геокчой, Имишли ва Огдаш районларининг деҳқонлари пахта сотиш юзасидан йиллик топшириқни бажариш арафасида турибдилар. Тожикистонда Конибодом ва Панж районларининг хўжаликлари олдинда бормоқдалар. Ҳосил тақдири учун юксак масъулият ҳиссидан далолат берувчи бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Пахта далаларида терим техникаси йилдан-йилга кўпроқ ишлатилмоқда. Терим техникасидан самарали фойдаланиш меҳнат унумдорлигини 2-3 баравар оширишга, маблағ сарфини анча қисқартиришга, маҳсулот таннархини арзонлаштиришга имкон беради. Масалан ўтган куз Қозоғистонда пахтанинг 77 проценти, Қирғизистонда 58 проценти, Ўзбекистонда 51 проценти, Туркманистонда 47 проценти машинада терилди. Эндиликда кўпгина хўжаликлар, илғор районларнинг меҳнаткашлари техникага зўр бериб машинада терилган пахта ҳиссасини 80-90 процентга етказишни кўзлаяптилар.

Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Пахтакорлар ихтиёрида қарийб 43 мингта терим машинаси мавжуд. Колхоз ва совхозларда техникани мукаммал биладиган ажойиб усталар етишди. Юзлаб комбайн ҳайдовчилар мавсумда 400-600 тоннадан пахта териб бермоқдалар. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг вазифаси илғор механизаторларнинг иш услуб ва методларини ҳаммага ёйишдан иборатдир. Пахта терим машинасида ўрта ҳисобда терилган пахта унча кўп бўлмаган районларда бу жуда муҳим ишдир. Айни шу ерларда меҳнат унумдорлигини ошириш, терим муддатларини анча қисқартириш, сифат кўрсаткичларини яхшилашнинг жуда катта резервлари бор.

Техникани ишга ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаётган коллективлар далаларда юксак ютуқларга эришмоқдалар. Аммо бир қанча жойларда бу иш ҳанузгача бўш қўйилган. Кўлоб, Тошовуз, Сирдарё областларида, Қорақалпоғистон АССРда машиналар ремонти чўзилиб кетди, уларнинг бир қисми ҳамон устахоналарда турибди. Хўжаликларнинг, «Сельхозтехника» бўлимларининг раҳбарлари ва мутахассислари аҳволни тузатиш учун шошилинч чоралар кўришлари керак. Пахтазорларда комбайнларга хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйиш, ҳар бир агрегатни тўла қувват билан ишлатиш лозим.

Йиғим-теримда ишни икки смена қилиб ташкил этишнинг жуда катта аҳамияти бор. Илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибалари бундай практиканинг нафи катта эканлигидан далолат беради. Шу билан бирга бу нарса механизатор кадрлар резерви ўз вақтида тайёрланиши кераклигини, уларнинг маҳоратини ошириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб туришни тақозо этади. Аммо машина ҳайдовчилар етишмаслиги далага машина тушириш арафасида эсга тушадиган ҳоллар ҳам учраб туради. Масалан Самарқанд областининг Оқдарё районида мавсум бошланиш олдидан 100 дан ошиқ механик-ҳайдовчи, Чимкент областининг Киров районида эса 50 дан ошиқ механик-ҳайдовчи етишмаган. Хўжаликлар, маҳаллий партия органлари раҳбарларининг бурчи машина ҳайдашни биладиганларнинг ҳаммасини ишга жалб этиш, техникадан икки сменада фойдаланиш имкониятларини изчилик билан кенгайтириб бориш, ҳар бир коллективга план-топшириқлари, социалистик мажбуриятларини фақат бажарибгина қолмай, балки ошириб бажаришига ҳам ёрдам беришдан иборатдир.

Пахтанинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш деҳқонларнинг асосий вазифаларидан биридир. Йиғим-терим поток усулида олиб борилганида, бутун пахта конвейери бетўхтов ишлаганидагина бунга эришиш мумкин. Ҳолбуки баъзи областлар хирмон, асфальтланган майдон тайёрлаш ишларини чўзиб юбордилар, йўллар, кўприклар, тош-торози хўжалиги ва қуритиш-тозалаш цехларини сусткашлик билан ремонт қилаяптилар. Ишни жадаллаштириб машинада оммавий терим бошланишига қадар даладан тортиб тўқимачилик корхоналаригача бутун пахта йўлида машина-ускуналарни тамомила тахт қилиб қўйиш — саноатни аъло сифатли маҳсулот билан таъминлаш демакдир.

Шу кунларда пахтакор районлардаги коммунистларнинг масъулияти айниқса каттадир. Улар етиштирилган ҳосилни тамомила йиғиб-териб олиш, сақлаш ва давлатга топшириш учун ҳамма куч-ғайратларини сарфлаганлари ҳолда машина ҳайдовчилар, бригада ва бўлимлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга катта эътибор беришлари, энг яхши пахта усталарининг тажрибаларини ғайрат билан ёйишлари, хўжасизликка ва меҳнат интизомини бузишга, техникадан қониқарсиз фойдаланишга қарши қатъий курашишлари керак. Маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларидан билиб фойдаланиш тўғрисида партия ташкилотлари алоҳида ғамхўрлик қилишлари лозим. Яхшиларни рағбатлантирган ҳолда ҳозирча юксак натижаларга эришмаган бўлсада виждонан астойдил меҳнат қилаётганларни ҳам назардан четда қолдирмаслик лозим. Ҳозир пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларни кенг қулоч ёйдириш, агитатор ва сиёсий ахборотчиларни далага чиқариш, кишиларни иссиқ овқат билан таъминлашни, уларга маиший ва маданий хизматни яхши йўлга қўйиш жуда муҳим ишдир.

Кун сайин терим ишлари кўлами кенгайиб, тайёрлов пунктларидаги хирмонлар кўтарилиб бормоқда. Ҳосилни нес-нобуд қилмай жадал териб олиб, Ватанга берилган ваъдани шараф билан адо этиш—барча совет кишилари сингари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўраётган деҳқонларнинг ҳам айни муддаосидир.

(«Правда» газетасининг 19 сентябрдаги бош мақоласи).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШАЙЛИК!

5.200.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 19 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	шу жумладан машинада: бир кунда	шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Фарғона	2,42	31,03	0,73	2,49
Қашқадарё	2,26	27,42	1,07	3,14
Андижон	2,49	26,93	0,32	0,42
Бухоро	1,89	25,53	0,34	1,13
Сурхондарё	1,93	18,33	0,99	3,15
Хоразм	2,24	18,03	0,69	1,28
ҚҚАССР	1,76	13,73	0,76	1,32
Наманган	1,46	13,44	0,13	0,15
Самарқанд	1,59	11,58	0,12	0,31
Тошкент	0,74	4,83	0,21	0,35
Сирдарё	0,35	2,28	—	—
Жиззах	0,24	1,89	0,05	0,05
Республика бўйича	1,74	17,90	0,43	1,10
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	1,75	28,50		
Бухоро	2,98	20,52		
Қашқадарё	1,88	18,84		
Сурхондарё	1,47	17,66		
Республика бўйича	1,66	18,57		

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР РАВОН СУЗМОҚДА

Республикамизда пахта йиғим-терими тобора қизғин паллага кириб бормоқда. Қашқадарё областининг янги ташкил топган Нишон райони пахта далаларида машиналар гуркираб сузяпти. Усмон Юсупов номли қўриқ совхозининг Гулмат Хўжамбердиев бошлиқ бригадасида «зангори кема»лар биринчилар қаторида иш бошлаган эди. Бу ерда йиллик пахта тайёрлаш планини бажариш учун уч кун кифоя қилди, холос. Она-Ватанга ғалаба рапорти йўлланган бўлса ҳам терим суръати заррача сусайгани йўқ. 54 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» армуғон этиш учун съезд олди мусобақасини ҳар томонлама кучайтираётган бригада механизаторлари суръатни тобора оширмоқдалар. Бригада далаларида 7 терим агрегати группа усулида ишлаб турибди. Механизаторлар терилаётган пахтанинг сифатига алоҳида эътибор бермоқдалар. Йиллик план фақат биринчи сорт «оқ олтин» ҳисобига бажарилди. Юксак мажбуриятни ҳам фақат биринчи сорт пахта ҳисобига бажариш учун кураш кун сайин қизғин тус олмоқда. Айни пайтда пахтазорларда механизаторлар мусобақаси кенг қулоч ёйган. Илғор механизаторлар мавсумда «зангори кема»лар бункеридан 250-300 тоннадан «оқ олтин» тўкиш учун аҳд қилиб, тонгни тунга улаб астойдил меҳнат қилмоқдалар. Суратларда: (юқорида) бригаданинг пешқадам механизатори Жўрақул Мелибоев эл хирмонига ҳар куни 8-10 тоннадан аъло сифатли «оқ олтин» тўкмоқда. У бу йилги мавсумда 300 тонна пахта теришга сўз берди. Пастдаги суратда эса бригада далаларида «зангори кема»ларнинг равон сузишини кўриб турибсиз.

В. Молгачев фотоси.

ЧЎЛҚУВАРЛАР АРМУҒОНИ

Задарё Наманган областида эмас, республикада ҳам пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда ташаббускор районлардан бири. Бу ерда бир неча йилдирки, етиштирилган пахта ҳосилининг асосий қисми «зангори кема»лар билан териб олинмоқда. Район механизаторлари бу йил ҳам областда биринчи бўлиб машина теримига киришдилар. Райондаги йирик пахтачилик хўжалиги — Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Гигант» колхози механик-ҳайдовчилари машина теримини бошладилар.

Дастлабки кунларда А. Омонов бошлиқ бригада пахтазорларига агрегатлар киритилди. «Зангори кема» капитанларидан Холмат Турсунов, Холдорали Асқаровлар ўз агрегатларини моҳирлик билан бошқариб кунига 3-4 тоннадан пахта теришмоқда.

Якунловчи йилда она-Ватанга 9 минг тонна чўл дурдонаси армуғон этиш, шундан 90 процентини машиналар билан йиғиштириб олишга аҳд қилган гигантлик «пўлат от» суворийлари ишни кун сайин тезлатмоқдалар. Ҳозир хўжалик даласида 36 терим агрегати юксак суръат билан ишлаяпти.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

ПЛАН—СЕНТЯБРДА

ЯЙПАН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ғафур Ғулом номли колхоз пахта йиғим-теримига областда биринчи бўлиб киришган пешқадам хўжаликлардан биридир. Гектар бошига 40 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлаган бу хўжалик азаматлари кунига давлат омборларига йиллик планнинг 2,5-3 проценти миқдорида пахта топшираётирлар.

Ҳар гектар ердан 45-50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олган С. Йўлдошев, С. Худойбердиев, А. Бобоев, М. Шодмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда терим суръати кун сайин ошмоқда. Бу бригадалар далаларидан ҳар куни тайёрлов пунктларига пахта карвонлари узлуксиз оқаётир. Хўжаликнинг Т. Худойбердиев, Н. Қодиров бошлиқ икки звеноси маррага етгани ҳақида аллақачонлар рапорт бердилар. Бу звенолар ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» топширдилар. Пахталикўл массивидаги янги ерда деҳқончилик қилаётган бу азамат деҳқонлар 40 центнерлик маррани кўзлашмоқда.

Колхозда кўпминг килограммчилар ҳаракати ҳам кенг қулоч ёзган. 200 дан зиёдроқ теримчи мавсумда 8-10 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилганлар. С. Зокирова, Н. Холбекова, В. Қаюмова каби ўнлаб чеварлар ҳозиргача 5-6 тоннадан пахта териб қўйдилар.

Хўжаликда 1000 гектар ердаги ғўза дефолиация қилиб қўйилди. Эрта-индин 12 терим агрегати пайкалларга киради. Колхоз сентябрь ойи ичи пахта тайёрлаш планини адо этади.

О. ҲАКИМОВ.

„СОЮЗ"-„АПОЛЛОН" ПРОГРАММАСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Космосдаги Совет—Америка экспериментининг қатнашчилари — «Аполлон» кемаси экипажининг аъзолари 20 сентябрь куни Москвага келадилар.

— «Союз—Аполлон» программаси ҳали тугагани йўқ, — деди СССРнинг космонавт-учувчиси, авиация генерал-майори А. А. Леонов ТАСС обзорчисининг саволларига жавобан. — Совет ва Америка кемаларининг учиши гарчи программанинг энг юксак чўққиси бўлсада, аммо унинг сўнгги боби эмас. Биринчидан, биз, эксперимент қатнашчилари учиш якунларини чиқаришимиз лозим. Лойиҳанинг СССР ва АҚШ томонидан тайинланган директорлари — профессор К. Д. Бушуев билан доктор Г. Ланни бошчилигидаги бир группа мутахассислар тайёрлаётган ҳужжатда экспериментнинг илмий ва техникавий натижалари якунланади.

А. А. Леонов «Союз» ва «Аполлон» экипажларининг СССР бўйлаб қиладиган сафарига тўхталиб, бундай деди: — бизнинг америкалик касбдошларимиз Томас Стаффорд, Вэнс Бранд ва Дональд Слейтон билан гаплашадиган гапларимиз бор. Биз аҳиллик билан ишлаб, дўстлашиб қолдик. Бироқ, биз ўз касбкоримиздан мамнун бўлиш билан бирга учишдан кейин ижодий илҳомимиз жўш уриб кетганини сезиб турибмиз. Зеро биз тараққиётнинг космонавтика сингари мураккаб тармоғидаги халқаро ҳамкорликнинг ноёб тадбирида қатнашиш бахтига мушарраф бўлдик. Сўнгги марта биз америкалик касбдошларимиз билан икки ой муқаддам — 18 июль куни космосда кўришган эдик. Энди биз ерда икки ҳафтани бирга ўтказамиз. Мамлакат бўйлаб қилинадиган сафарни Звездний шаҳарчасидан, америкалик касбдошларимиз билан бирга учиш арафасида машқ қилинган жойдан бошлаймиз. Мамлакатнинг турли шаҳарларига борамиз. Корхоналар ва илмий институтларнинг коллективлари билан учрашамиз. «Союз-19» кемаси экипажининг АҚШга қиладиган жавоб визити октябрнинг ўрталарига белгиланган.

Суҳбатнинг охирида А. Леонов билан В. Кубасов мамлакатлар ва халқлар ҳамкорлигининг, шу жумладан фан ва техника соҳасидаги ҳамкорлигининг чегаралари ва имкониятлари Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қабул қилган якунловчи акт натижасида бениҳоя кенгайганлигини уқтириб ўтдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг таъбири билан айтганда, бу ҳужжатнинг қоидалари «Инсонга ҳурмат, унинг тинчлик шароитида яшаши ва келажакка комил ишонч билан қараши тўғрисидаги ғамхўрлик руҳи билан суғорилган».

А. РОМАНОВ.

МАШИНАЛАР ТЕРИМГА ТУШГАЧ...

ЖУМА, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пастдарғом районидаги «Самарқанд» совхозида машинада пахта теришда бултур яхши кўрсаткичга эришилгани, етиштирилган ҳосил тез йиғиштириб олиниб, пахтанинг асосий қисми юқори сортларга топширилгани туфайли рентабеллик анча кўтарилган эди. Чўлқуварлар якунловчи йилда янада яхши натижаларга эришиш учун ташаббус кўрсатмоқдалар.

Аввало, 3280 гектар ердаги пахта майдонидан 2700 гектари машина теримига ажратилди. Бу — умумий майдоннинг 80 процентдан кўпроғини ташкил этади. Қ. Маинов бошқарувчи бўлган бўлим механизаторлари 890 гектар пахта майдондан 850 гектарини машина теримига ажратдилар.

Дастлабки кунларда дефолиация қилинган ва барги яхши тўктирилган майдонларга 14 сентябрда терим машиналари киритилди.

Механик-ҳайдовчи Бозор Жўраев биринчи куни икки қаторли агрегат билан 4 тонна, иккинчи куни 5,7 тонна ва учинчи куни 6 тонна пахтани бункердан тўкди. У уч кун ичида нормадаги 9 тонна ўрнига 15,6 тонна пахта терди. Шундай маркали машинани бошқарган Нишон Раҳматов, Иззатбиби Абдураҳмонова, Гуллоша Саъдуллаева, Рўзиқул Алиев, Номоз Қурбонов, Тошмурод Ҳусановлар ҳам дастлабки кунлиёқ смена нормасини 150 процент ва ундан ошириб бажардилар.

— Мавжуд 70 та пахта териш машинаси, — деди совхоз директори Норбек Ҳасанов, — саккизта группага бўлинган. Ҳар группада иккитадан звено тузилган. Группаларга кўчма устахоналар бириктилган. Бункерлардан бўшатилган пахта тележкаларга жойлаштирилиб, қабул пунктларига жўнатилмоқда.

Машиналар теримга тушгач, суръат кўтарилиб кетди. Қурбон Маинов бошқараётган иккинчи бўлимда 3-4 процентга етказилиб пахта топширияпти.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

КИРОВ. Киров номли совхознинг Собиржон Ҳолиқов бошлиқ 50 центнерчи бригадаси азаматлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. 77 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,5 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Планнинг бажарилишига Иноятхон Ботирова, Фарида Обидова, Маҳбуба Холматова, Одина Абдураҳмонова каби чеварлар кунига 200-220 килограммдан дурдона териб муносиб ҳисса қўшдилар.

50 центнерчилар ҳосилдорликни 56 центнерга етказиш ишқида терим суръатини кун сайин оширмоқдалар.

И. РАҲИМОВ,
Фарғона области.

БРИГАДАНИНГ РАПОРТИ

КОГОН (Бухоро области). «Бухоро» совхозининг учинчи бўлимидан Наби Холов бошлиқ пахтачилик бригадасининг аъзолари пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. 35 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 22 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Пахтанинг ҳаммаси биринчи навга қабул қилинди.

Бригада деҳқонлари тағин 40 тонна пахта териб, гектар бошига ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш ниятидалар.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОҚДАРЁ. Районидаги «Оқдарё» совхозининг механизаторлари бу йил ялпи ҳосилнинг камида 80 процентини «зангори кема»ларда териб олишга сўз берганлар. Терим машиналари 38 тадан 50 тага етказилди, уларни икки сменада ишлатиш учун ҳамма нарса тайёрланди. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Зулфия Сафарова ўтган йили машина бункеридан 120 тонна дурдона тўккан эди, у якунловчи йилда 200 тонна пахта теришга сўз берди. Ш. Равшанов, С. Ҳамроев, Б. Ҳамроева, Ҳ. Иброҳимова, Қ. Ҳуррамов каби дала гвардиячилари ҳам зиммаларига юксак мажбуриятлар олиб, «зангори кема»ларини мавсумга шай ҳолда сақламоқдалар, теримни бошлаш ҳақида байроқча кўтарилиши билан ишга тушадилар.

Техникани мавсумга тўла шайлаб қўйганмиз,—дейди совхоз директори Х. Бобоёров, машиналарни икки сменада ишлатамиз. Пахта ташийдиган тележкалар, юк машиналари ҳам тайёр. Ғўзаларнинг баргини сунъий усулда тўктиришни меъёрига етказмоқдамиз. Бу йил машина теримини ўтган йилдагидан 10 кун олдин бошлаб, 10 кун олдин тугаллаймиз.

С. ХЎЖАЕВ.

* * *

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон Автоном Республикасида дефолиация кун сайин авж олдирилмоқда, ҳар куни 10 минг гектардан кўпроқ майдондаги ғўзаларга химикатлар сепилаётир. Химикатлар сепишда граждан авиациясининг 60 та самолёти ишлаб турибди.

Шуманай, Амударё, Хўжайли, Беруний, Чимбой, Тахтакўпир районларида дефолиация ўтказиш айниқса тезкорлик билан олиб борилмоқда. Айни кезда машина терими билан боғлиқ бўлган бошқа ишлар ҳам тугалланмоқда. Яқин кунларда Автоном республика далаларида «зангори кема»лар «оқ олтин» хирмонига кутбарака кирита бошлайди.

ТАСС АХБОРОТИ

«МЕТЕОР» ПАРВОЗДА

1975 йил 18 сентябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг метеорологик йўлдоши «Метеор» учирилди. Бу йўлдошнинг асосий вазифаси оператив об-ҳаво хизматидан фойдаланиш учун зарур метеорологик ахборотлар олинишини таъминлашдан иборатдир.

«Метеор» йўлдошида метеорологик аппаратлардан ташқари: йўлдошни доимо Ерга мўлжал олдириб турилишини таъминлайдиган система, Қуёш батареялари мустақил равишда Қуёшга мўлжал оладиган электр таъминот системаси, орбита элементларини аниқ ўлчаб берадиган радиосистема, асбоблар ва илмий аппаратларнинг ишлаши тўғрисидаги маълумотларни Ерга юбориб турадиган радиотелеметрик система бор.

Йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда. Метеорологик ахборотлар СССР гидрометеорология марказига келиб турибди. Бу ахборотлар шу ерда ишлаб чиқилади ва улардан фойдаланилади.

Хусрав Деҳлавий таваллудининг 700 йиллигига

АСРЛАРГА ҲАМНАФАС ШЕЪРИЯТ

Тарих шуни кўрсатадики, улуғ маданият арбоблари ўзлари куйлаган эзгу идеаллар, илғор фикр ҳамда интилишлар билан ҳамма асрлар ва барча авлодларга тааллуқли ва муҳимдир. Шундай сиймолардан бири ҳозирги кунларда 700 йиллик юбилейи тантана қилинаётган форс-тожик адабиётининг ёрқин ва улкан намояндаси Хусрав Деҳлавийдир.

Шоирнинг тўлиқ номи Яминиддин Абул Ҳасан Амир Хусрав Деҳлавийдир. У 1253 йилда Ганг дарёси соҳилидаги Патёли деган жойда дунёга келган эди. Яминиддиннинг отаси Сайфуддин Маҳмуд нуфузли шахслардан бўлиб, мўғуллар истилоси пайтида она юрти Кеш (Шаҳрисабз)ни ташлаб Ҳиндистонга келиб қолган ва бу ерда маҳаллий давлат арбобларидан бири Имодулмулкнинг Давлат исмли қизига уйланган эди. Саккиз ёшида ота-онасидан етим қолган Яминиддин бобоси Имодулмулк қўлида тарбияланади. Бобоси унинг ўқиб-униши, атрофлича илм эгаллашига алоҳида аҳамият беради. Яминиддин асосий билимларни Деҳлида олади ва 20 ёшларидан бошлаб бирин-кетин алмашиниб турган ҳукмронларнинг саройларида хизмат қилади, ҳатто ҳокимиятнинг мўғулларга қарши жангларида иштирок қилади. Умрининг аксар қисмини сарой хизматида ўтказган шоир ижодида бу ҳол ўзининг таъсирини қолдирган. Турли-туман ҳокимларга шоир томонидан ёзилган қасидалар, достонлардаги ижтимоий жарангнинг бир қадар сустлиги шундан далолат беради.

Шоирнинг ўз асарларидаги маълумотларга кўра, у жуда ёшлигидан бошлаб шеърлар, кўпинча бадиҳалар ижод қилишга уринган. Яминиддин дастлаб ўз шеърларини «Султоний», кейинчалик эса «Хусрав» тахаллуси билан ёзган.

Хусрав Деҳлавийдан ниҳоятда бой адабий мерос қолган. Шоирнинг лирик мероси ўзи ҳаёт эканидаёқ беш мустақил девонга ажратилган эди. Уларнинг ҳар бирига шоир шу девоннинг мундарижаси, у ёки бу шеърнинг яратилиш тарихи ва бадиият масалаларига оид маълумотларни ўз ичига олган насрий дебочалар ҳам ёзган эди.

Хусрав Деҳлавий ўз лирик шеърларини девонга ажратар экан, бу билан адабиётлар тарихида гўзал бир анъанага асос солади, у шеърларни ҳаёти фаслига кўра тақсимлайди ва шунга мувофиқ тарзда ном беради:

1. «Туҳфатус-сиғар» («Ёшлик туҳфаси»). Бу девонга шоирнинг 20 ёшгача яратган шеърлари киритилган.

2. «Васатул-ҳаёт» («Ҳаёт ўрталари»). Бунда шоирнинг 20-34 ёшларда ижод қилган шеърлари тўпланган.

3. «Ғурратул-камол» («Камолотнинг бошланиши»), ҳажман энг катта бўлган бу девонга шоирнинг 34-40 ёшларида яратган шеърлари йиғилган.

4. «Бақияун-нақия» («Сараларнинг сараси») номли девонда Хусравнинг 64 ёшгача яратилган ижоди намуналари жамланган.

5. «Ниҳоятул-камол» («Камолот чўққиси»). Бу девонга шоирнинг ҳаёти сўнггигача ёзилган лирик асарлари тизилган.

Хусрав Деҳлавий давр шеъриятидаги мавжуд барча жанр ва шеърий формаларда асарлар ёзди. Уларда шоир асос эътибори ила инсонни мадҳ этди. У инсонга хос бўлган туйғулардан энг нафиси ва олижаноби саналган севгини ниҳоят даражадаги ёниқ қалб билан, оташин эҳтирос билан куйлади.

Хусрав Деҳлавий лирикасининг ўзига хос характерли хусусиятини ундаги сержило бадиий ифода услубининг барқарорлиги белгилаб беради. Шоир ижодининг ана шу жиҳати кейинги давр сўз санъаткорлари таҳсинига сазовор ва улар учун илҳом манбаи бўлди.

Хусрав Деҳлавий қатор лирик шеърларида замона носозликлари, адолатнинг оёқ ости қилинаётганлиги, разолат ва зулмнинг авжга минаётгани, шоҳларнинг шафқатсизлигини қаламга олади.

Хусрав Деҳлавий Низомий Ганжавийдан сўнг «Хамса» яратган достоннавис шоир ҳамдир. Адабиётлар тарихида Низомий асос солган хамсачиликни биринчи бўлиб Хусрав давом эттирди, уни анъанага айлантирди. Шоирнинг замондошлари ва халафлари эътирофича, унинг «Хамса»си бошқа талай хамсанавислар асарларидан анча пухта ва етук бадиий савияда ёзилган.

Хусрав Деҳлавий «Хамса» достонларини 1298—1301 йилларда яратган.

Хусрав Деҳлавий «Хамса»сида шоирнинг ўз даври социал муҳитига, ижтимоий гуруҳларга бўлган муносабати ўз аксини топгандир. Хусусан, достонлардаги ҳукмронларни ёмонликдан воз кечишга, адолат ва эзгуликларга чорлаш, мамлакат ва халқ тақдири ҳақида ғамхўрлик қилишга ундаш каби гуманистик ғоялар ўша давр учун муҳим масалалардан эди. Шунингдек, «Хамса»да ардоқланган талай орзулар, гўзаллик ва инсоний фазилатлар мадҳлари, юксак бадиият жилолари умумбашарий аҳамиятга моликдир.

Хусрав Деҳлавийнинг «Хамса»сини Алишер Навоий юқори баҳолаган. У шоир достонларидан айрим сюжет чизиқларини ва бадиий лавҳаларни ижодий ўзлаштириб, улардан ўз ғоявий ниятларига мослаб достонларида фойдаланган эди.

Хусрав Деҳлавий «Хамса» достонларидан ташқари «Қиронус-саъдайн» («Икки сайёранинг тўқнашуви»), «Мифтоҳул-футуҳ» («Ғалабалар калиди»), «Нуҳ сипеҳр» («Тўққиз осмон»), «Тўғлуқнома» ва «Тарихи Деҳли» каби шеърий асарларнинг ижодкоридир. Уларда шоир айрим ҳукмдорларнинг ҳарбий юришлари ва ғалабалари, литгуллар истилосига қарши курашлари баён этилади. Ўзига замондош бўлган тарихий шахслар ва тарихий воқеаларни қаламга олар экан, шоир Ҳиндистоннинг табиати, ҳайвонот дунёси, ҳинд халқининг тили, урф-одатлари, ўйинлари, қўшиқлари ҳақидаги қимматли маълумотларни ҳам ўрни-ўрни билан бериб боради. Булар шоирнинг синчков мушоҳадали ва чуқур билимдон бўлганлигидан далолат беради.

Хусрав Деҳлавийнинг қаламига яна «Хизрхон ва Дувалроний» номли ишқий-саргузашт достон ҳам мансубдир. Унда мусулмон йигит Хизрхон билан ҳинд қизи Дувалронийнинг бир-бирларига бўлган кучли муҳаббатлари саргузашти заминида халқлар ўртасидаги биродарлик каби муҳим ижтимоий масала илгари сурилади. Шу нуқтаи назардан қараганда ва бунга асарнинг юксак бадиий нафосатини илова қилинса, достонни шоирнинг энг етук ва муҳим асари дейиш мумкин.

Хусрав Деҳлавий «Хазойинул-футуҳ» номли тарихга оид ва «Эъжоде Хусравий» деган бадиият масалалари юзасидан баҳс юритувчи насрий асарларнинг ҳам муаллифидир. Айниқса ана шу кейинги асаридаги шоирнинг шарқ шеърияти ва насрининг назарий масалалари таҳлили ҳанузгача ўзининг илмий қимматини сақлаб келмоқда. Бу асарнинг қайта-қайта тошбосмаларда нашр қилингани фикримиз далили бўла олади.

Баъзи манбаъларда Хусрав Деҳлавий яна бир «Анисул-қулуб» номли насрий асар ёзганлиги қайд қилинади ва Алишер Навоий ўзининг «Маҳбубул-қулуб»ини шу асарга жавобан яратган, деган фикрлар билдирилади.

Лекин ҳозирга қадар бу асар топилгани маълум эмас. Хусрав Деҳлавийга «Холиқбори» номли форсий-ҳиндий луғатни ҳам нисбат берадилар. Аммо, бу фикр ҳам тахминлигича қолиб келмоқда. Айтилганлар хусравшуносларнинг қаршисида яна кўпгина ҳал этилмаган проблемалар турганини кўрсатади.

Хусрав Деҳлавий форс-тожик тилидан ташқари ҳинд, урду тилларида ва уларнинг айрим лаҳжаларида ҳам шеърлар битгандир.

Хусрав Деҳлавий замонасининг моҳир созандаси ва машҳур бастакори ҳам бўлган эди.

Жавоҳарлал Неру шоирнинг бу соҳадаги фаолиятини таърифлаб, ўзининг машҳур «Ҳиндистоннинг кашф этилиши» асарида ёзган эди: «У йилнинг турли фасллари, ҳаёт ва унинг турли кўринишлари ҳақида, уйга келин тушиши, ҳижрон, ёмғир тўғрисида куйлайди. Бу қўшиқларни ҳозир ҳам тез-тез куйлаб турадилар, уларни Шимолий ва Марказий Ҳиндистоннинг ҳар бир қишлоғи ва шаҳрида эшитиш мумкин. Уларни, масалан, ёғингарчилик бошланадиган кезларда ҳар бир қишлоқда манго ва пипул дарахтининг шохларига арғимчоқ солиб, барча маҳаллий йигит-қизлар бу ерларга кўнгил очиш учун келган пайтларида куйлайдилар...

Хусравнинг қўшиқ ва топишмоқчистонлари унга шуҳрат келтирди. Кейинчалик унинг шуҳрати яна юксалди. Мен етти юз йил илгари ёзилган ва шу кунгача ҳаммабоп бўлиб, халқнинг меҳру муҳаббатига сазовор бўлган ҳамда ҳеч қачдай матний ўзгаришсиз ижро этилиб келинаётган бундан бошқа қўшиқларни билмайман».

Хусрав Деҳлавийнинг мафтункор ижодиёти ўз замонидаёқ кўплаб адаб аҳли эътиборини тортган эди. Шоир ҳақида шарқнинг машҳур тарихчи ва алломаларидан Зиёуддин Барни, Муҳаммад Қосим Ҳиндушоҳ, Давлатшоҳ, Амин Аҳмад Розий, Лутфолибек Озар, Жомий, Навоий, эрон олимларидан Шибли Нуъмоний, Забиҳулло Сафо, Саид Нафисий, европалик тадқиқотчилардан О. Кавель, Хаммер, Шпрингер, Эте, Рипка, Эрберри, совет олимларидан Е. Э. Бертельс, Б. Ғ. Ғафуров, И. С. Брагинский, А. М. Мирзоев, Ҳ. Орасли ва бошқалар ёзган эдилар.

Ўзбек олимларининг хусравшуносликка қўшган ҳиссалари салмоқлидир. Ш. Шомуҳамедов, А. Ҳайитметов, Ё. Исҳоқов, Б Мусаев, Ж. Мирсаидов ва бошқалар шоир ижодининг айрим масалаларини ва унинг Алишер Навоий ижодига таъсирини тадқиқ этганлар.

Заҳириддин Муҳаммад Бобир: «Донишмандлар шуҳрат билан ёдланишни иккинчи умр демишлар» — деб ёзган эди. Шу кунларда барча илғор инсоният муаззам Шарқнинг заковатли шоири, буюк муаррихи, моҳир бастакори Амир Хусрав Деҳлавий таваллудининг 700 йиллиги тантаналарида фахр билан ёд этмоқда. У ўзининг иккинчи ҳаёти билан мангу яшайди.

Суйима ҒАНИЕВА,
филология фанлари кандидати.

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

ЧИМБОЙ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС XXV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун курашаётган «Октябрь» совхози шоликорлари мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Шоли ўриш, янчиш ишлари совхознинг ҳамма бўлимлари, бригадаларида тезкорлик билан олиб борилмоқда. Жатка ва комбайнлар бир ярим сменада ишлаяпти.

Куни кеча совхознинг У. Карамаддинов, О. Қутлимуродов бошлиқ шоликорлик звенолари ҳар гектардан пландаги 33 центнер ўрнига 58 центнердан ҳосил кўтариб, шоли тайёрлаш планларини Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб бажарди. Комбайнчилардан Б. Танирберганов, Қ. Тахтағановлар кунига 20-25 тоннадан шоли янчиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ПЛАНЕ ... айёр!

✦ ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ҲАММАНИНГ ИШИ.

✦ ПХР — СССР: ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА.

✦ ПОРТУГАЛИЯДА НИМА ГАП?

✦ ҚУРОЛЛИ ТЎҚНАШУВЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА.

...БИРЛАШИНГИЗ!

...СТОНИ

...РКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ...РЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Баҳоси 2 тийин

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ҲАМКОРЛИК НАТИЖАЛАРИ ҚАРАБ ЧИҚИЛДИ

БУХАРЕСТ, 18 сентябрь. (ТАСС). Илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича Совет — Румыния комиссиясининг 28-сессияси шу ерда ўз ишини тамомлади.

Илгариги сессиядан кейин ўтган давр мобайнида фан ва техника соҳасида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик натижалари, ишлаб чиқаришда илғор тажрибалар ва фан-техника муваффақиятлари билан танишиш учун мутахассисларни ва техника ҳужжатларини айрибошлаш тўғрисида томонларнинг таклифлари, СССР билан Румыния министрликлари, идоралари ва бошқа ташкилотлари ўртасида бевосита ҳамкорликка бағишланган масалалар қараб чиқилди.

Сессия охирида имзоланган протокол ҳар иккала мамлакатнинг халқ хўжалигини турли соҳаларда, аввало машинасозлик, энергетика, кемасозлик, қора металлургия, нефть, химия ва нефть химияси саноати соҳасида эришган тажрибаларини кенг ўртоқлашишни назарда тутади.

УКРАИНА ССР САНОАТИ БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРДИ

Украина ССР меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг иқтисодий сиёсат масалалари юзасидан сўзлаган нутқларида баён қилинган қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, саноат ишлаб чиқариш умумий ҳажмини ўстириш беш йиллик топшириғини шу йил сентябрда, муддатидан илгари бажардилар.

1971—1975 йилларда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш КПСС XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилган 38-41 процент ўрнига 42 процент кўпайтирилади. Ана шу ўсишнинг қарийб бешдан тўрт қисми меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланмоқда.

Буюмларнинг кўпгина муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан беш йиллик охирига белгиланган даражага ҳозирдаёқ эришилди. 1975 йил учун Директиваларда белгиланган топшириқдан ташқари 3 миллион тоннадан кўпроқ кўмир қазиб олинади, 800 минг тонна қора металлар тайёр прокати, 1,9 миллион тонна минерал ўғит, 400 минг тонна цемент ва кўпгина бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

Киев шаҳри, Днепропетровск, Донецк, Запорожье, Львов, Харьков ва республиканинг бошқа областларидаги саноат корхоналарининг меҳнаткашлари планни бажаришга катта ҳисса қўшдилар.

Икки мингта корхона ва ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективлари беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал тугалладилар. Ишчилардан етти юз мингдан кўпроқ киши шахсий беш йиллик планларини бажариб, ҳозир навбатдаги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Техника тараққиётини таъминловчи тармоқлар республикада илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Машинасозлик ва металл ишлаш саноатида маҳсулот ишлаб чиқариш 1,8 баравар, химия ва нефть химияси саноатида эса 1,7 баравар кўпаяди. Электр-энергетика, қора металлургия, ёқилғи, енгил ва озиқ-овқат саноати тармоқлари янада ривож топди.

Беш йил мобайнида қарийб 300 та саноат корхонаси фойдаланишга топширилади. Запорожье ва Углегорск ГРЭСлари, Ленин номидаги Кривой-Рог металлургия заводида жаҳонда энг йирик бўлган тўққизинчи домна печи, «Азовсталь» заводида қалин пўлат тахта ишлаб чиқарадиган кучли «3600» стани, Кривой-Рог заводида учинчи Блюминг, Донецк заводида тайёрлаш стани ва Харцизск заводида труба электр пайвандлаш цехи, кўмир шахталари ва саралаш фабрикалари, Белая церковда шина ва резина асбест буюмлар комбинати, Донецк ва Тернополь ип-газлама комбинатлари, Дружковка чинни заводи, Ракитянка қанд заводи, янги гўшт комбинатлари, сут заводлари ишга туширилди.

Украина ССР меҳнаткашлари КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, Коммунистик партиянинг XXV съездини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун қўшимча саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш, ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланиш юзасидан ўз зиммаларига янги, оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

МЕҲНАТ ВА ЁШЛИК ШАҲРИ

Халқаро инвестиция банки Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар томонидан капитал қурилишда ресурсларни марказлаштириш ва улардан самарали фойдаланиш, халқаро социалистик меҳнат тақсимоти, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш билан боғлиқ тадбирларга кредит ажратиш учун тузилган. Польша Халқ Республикасига, масалан, Прашка шаҳридаги «Польмо» автомобиль асбоб-ускуналари заводи қурилишига кредит ажратилган.

«Польмо» автомобиль асбоб-ускуналари заводи қурилиши 1971 йилнинг апрель ойида бошланган эди. Орадан 33 ой ўтгач, корхона дастлабки маҳсулотларни ишлаб чиқарди. Халқаро инвестиция банки кредит ажратган завод ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг ҳозирги замон талабига ва технологиясига жавоб беради.

Қуюв цехи. Қатор машиналар, деярли барча жараёнлар автоматлаштирилган. Фақатгина машинага нормадаги суюқ металлни қуйиш ва тугмани босиш ишчининг зиммасида. Озгина дақиқалардан сўнг махсус металл ковуш қайноқ деталнι «тутади». Ишлаб чиқариш ва монтаж цехлари қуюв цехи билан ёнма-ён жойлашган. Ўнлаб токарлик, фрезер, йўнув станоклари ва пресслар. Улар орасида совет ускуналари, жумладан, Ереван станоксозлик заводи маркаси билан ишланган станоклар бор.

Бу ерда ҳар бир деталь жуда ҳам аниқ қилиб тайёрланади. Ишлаб чиқарилаётган қатор жиҳозларда деталларнинг параметрларини аниқлаш учун электрон ўлчагичлар ўрнатилган. Келажакда заводда маълумотларни қайта ишлаш бўйича электрон марказ иш бошлайди. У барча ишлаб чиқаришни бошқаради. Корхона Совет Иттифоқидан «Ряд» системасидаги аналитик машиналарни сотиб олди.

Совет мутахассисларининг биринчи группаси Прашка шаҳрига бундан икки йил олдин келган эди. 1975 йилнинг майида эса ПХРдан Совет Иттифоқига ҚамАЗда ишлаб чиқарилаётган машиналарга тормоз системаларини етказиб бериш тўғрисида шартнома имзоланди. Польша ўз навбатида СССРдан 8-10 тонна юк кўтара оладиган машиналарни олади.

— Келаси йили «Польмо» Совет Иттифоқига 10 минг, 1977 йили эса 30 минг тормоз системаларини етказиб беради, — дейди завод директорининг КамАЗ билан алоқалар бўйича ўринбосари Влодзимеж Соберай. — Орадан уч йил ўтгач, корхона лойиҳадаги қувватига етади. Шунда корхона қатор социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида ишлаб чиқарилаётган юк автомашиналари, автобус ва бошқа автомобиллар учун 30 га яқин типдаги комплекс тормоз системалари етказиб беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатларнинг Халқаро инвестиция банки кредити Прешканинг меҳнат ва янги қурилишлар шаҳрига айланишига хизмат қилади. 1980 йилга келиб шаҳарда икки йирик турар-жой комплекси, янги магазин, мактаб, усти ёпиқ сув ҳавзали стадион, меҳмонхона, ресторанлар барпо этилади. Проньше дарёси қирғоғида дам олиш зонаси юзага келтирилмоқда. Бунинг учун 260 миллион злот миқдорида маблағ ажратилган. Шаҳар аҳолиси эса 10 минг кишига етади.

А. РУТКОВСКИ,
Польша журналисти.
(«Пшиязнь» — АПН).

АНГЛИЯ. Бундан икки йил муқаддам иш ташлашда актив қатнашгани учун шрусберилик икки қурувчи турмага ташланган эди. Мамлакатнинг кўпгина шаҳарларида маъмурларнинг бу бебошлигига қарши оммавий митинг ва намойишлар бўлиб ўтди. Натижада маъмурлар маҳбуслардан бири — Эрик Томлинсонни қамоқхонадан бўшатишга мажбур бўлишди. Ҳозир инглиз меҳнаткашлари уч йилга ҳукм қилинган иккинчи маҳбус Дес Уорреннинг дарҳол озод қилинишини талаб қилмоқдалар. Суратда: қамоқдан бўшатилган Эрик Томлинсон дўстлари қуршовида.

ТАСС фотохроникаси.

ПОРТУГАЛИЯДАГИ ВАЗИЯТ

ЛИССАБОН, **ТАСС мухбири Э. Ковалев хабар қилади:**

Португалия ҳарбий раҳбарлари билан мамлакатдаги уч етакчи сиёсий партия — социалистик, коммунистик ва халқ-демократик партияларининг раҳбарлари ўртасида узоқ давом этган қийин музокаралардан кейин келишиб олинган умумий ҳукумат программаси Португалия жамоатчилиги томонидан кенг муҳокама қилинмоқда.

Португалия прогрессив матбуоти шуни уқтирмоқдаки, реакциянинг ошкора бош кўтариш хавфини Компартия неча марталаб кўрсатди. шу реал хавфни англаш мамлакатнинг сиёсий кучларини янги, олтинчи муваққат ҳукуматни тузиш тўғрисидаги музокаралар барча қатнашчилари учун мақбул бўлган муросага келишишга мажбур қилди.

Мамлакатда хатарли вазият вужудга келишига йўл қўймаслик зарурлиги хусусида мамлакатнинг етакчи сиёсий партиялари ўртасида бир фикрга келингавлиги ҳозирги янги ҳукуматни тезроқ тузишга тўсқинлик қилиб турган мавжуд ихтилофларни камайтириш йўлини очади, деб ёзади «Секулу» газетаси.

Ҳукумат тузиш тўғрисидаги музокаралар доирасида ўтказилган бир учрашувдан кейин Португалия Компартиясининг Бош секретари А. Куньял Португалия журналистларига бундай деди: Компартия янги бош министр зиммасига юкланган вазифанинг муваффақиятига кўмаклашиш ва фашизмнинг қайта тикланиш хавфини даф қилиш, демократик эркинликлар ва революция ғалабаларини ҳимоя этиш учун имкони бўлган ҳамма чораларни кўради.

Реакция ўтмишга бурилиш ясашга уринмоқда. Реакция Қуролли кучлар ҳаракатини пароканда қилиш ва тугатишга, халқ оммаси билан Қуролли кучлар ҳаракати иттифоқини қўпоришга уринмоқда. Ҳозирги шароитда барча сўл кучлар бирлигига эришмай туриб революциянинг ривожини таъминлаб бўлмайди, деди Португалия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси Родригиш Пату Эвор шаҳрида ўтказилган митингда сўзлаган нутқида. Шу мулоҳазаларга амал қилиб, Компартия Пиньейру ди Азиведу тузаётган ҳукуматда Португалия Компартияси айрим аъзоларининг иштирок этишига эътироз билдирмайди, деди. Бўлажак ҳукумат — муросага келишишга асосланган ҳукумат бўлади, аммо коммунистлар ишчилар синфининг манфаатларига, революциянинг манфаатларига хизмат қилиши мумкин бўлган муросадан қўрқмайдилар, деди Родригиш Пату.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливанда вазият ҳамон кескин. Ўнг катаиб партиясининг қуролли кучлари ва экстремистлик кайфиятидаги унсурлар Байрутда ҳамон қуролли тўқнашувларни давом эттирмоқдалар. Ўтган бир неча кун мобайнида шаҳарнинг кўпгина районларида миномётлар ва енгил қуроллар ишлатилган ҳолда отишмалар бўлиб ўтди. Байрутда 10 дан ортиқ киши ўлдирилди. Кўп киши ярадор бўлди.

Мамлакатнинг шимолидаги Триполи шаҳрида вазият бир мунча нормаллашди. Байрут ва Триполидаги аҳвол ички хавфсизлик кенгаши мажлисида муҳокама қилинди. Ички ишлар министри К. Шамун ҳозирги вақтда Байрутда тартибни тиклаш учун армиядан фойдаланиш зарурати йўқ, деб айтди. Хавфсизлик кучлари бу вазифанинг уддасидан чиқа оладилар.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЯДРО ЭНЕРГЕТИКАСИНИНГ БАЗАСИ

ПРАГА. «Шкода» машинасозлик бирлашмасининг корхоналаридан бирида атом электр станциялари учун ядро реакторлари ишлаб чиқарадиган цех қурилмоқда. Бу цех 1976 йил охирларида ишга тушади ва 1980 йилгача бешта атом реактори тайёрлаб беради. «Шкода» бирлашмасининг Пльзендаги комбинати яқин йиллар ичида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг атом электр станциялари учун технология асбоб-ускуналари етказиб берувчи асосий корхона бўлиб қолиши лозим.

ТЎҚИМАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

БУДАПЕШТ. Венгриядаги тўқимачилик корхоналарини реконструкция қилиш натижасида тўқимачилик саноати маҳсулотини ишлаб чиқариш шу беш йилликда 44 процент кўпаяди. Корхоналар қардош социалистик мамлакатларнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг кўмаги билан реконструкция қилинмоқда. Шу йил охирига бориб ВХРнинг тўқимачилик корхоналарида 500 тага яқин янги тўқув станоги ўрнатилади, 1980 йил охиригача ўрнатиладиган янги станоклар 1.500 тага етади.

СОЦИАЛИЗМ ИНШООТЛАРИ ҚУРИЛИШИДА

ВАРШАВА. Янги беш йиллик иншооти — Белхатув кўмир ҳавзаси қуриб битказилгач, ПХРнинг ёқилғи энергетика баланси проблемасини ҳал этишга ёрдам беради. Бу ердаги бир миллиард тонна кўмир запасига эга бўлган катта конларда қўнғир кўмирни очиқ усулда қазиб олишга киришилади ва бутун Европадаги энг катта кон-энергетика комбинати барпо этилади. «Билхатув» ва «Пески» карьерлари 1980 йилда ёқилғининг дастлабки бир неча миллион тоннасини беради. Орадан беш йил ўтгач, қўнғир кўмир қазиб олиш йилига 40 миллион тоннага етади. (ТАСС).

НИКОЗИЯДА МАЖЛИС

НИКОЗИЯ, 18 сентябрь. (ТАСС). Кипр президенти Макариос раислиги остида бу ерда Кипр Министрлар Кенгаши ва Миллий кенгашнинг қўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисдан кейин бу ерда эълон қилинган расмий ахборотда айтиб ўтилишича, Кипр парламенти вакиллар палатасининг раиси Г. Клиридис мажлис иштирокчиларига Нью-Йоркда натижасиз тамом бўлган Кипрнинг ўз доирасидаги музокараларнинг тўртинчи босқичи тўғрисида ахборот берди.

Мажлисда Кипр масаласини БМТ Бош Ассамблеясининг навбатдаги сессияси муҳокамасига топшириш тўғрисида ҳукуматнинг чиқарган қарори муносабати билан бундан кейин кўриладиган тадбирлар маъқулланди.

Кипр матбуоти оролдаги турк жамоалари бошлиғи Р. Денкташнинг бир томонлама тарзда «Турк—Кипр давлати мустақиллигини» эълон қилиш ниятида эканлиги тўғрисидаги баёноти танқид қилинмоқда. «Филэлефтерос» газетасининг ёзишича жаҳон жамоатчилиги бундай ҳаракат натижасида Кипр бўлиниб кетиши ва бундан НАТО ҳарбий блоки манфаатлари йўлида фойдаланилиши мумкин, деб ташвишланмоқда.

ИНСОНИЯТНИНГ ТИНЧ ИСТИҚБОЛИ УЧУН

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг Москвада бўлиб ўтаётган XII сессияси иштирокчилари тинчлик, озодлик, мустақиллик, демократия ва социал тараққиёт учун курашнинг муҳим проблемаларини муҳокама қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг сессия иштирокчиларига йўллаган табрикномасида уқтириб ўтилганидек, бу учрашув миллий-озодлик ҳаракати ғоят катта муваффақиятларга эришган бир пайтда ўтмоқда.

18 сентябрда сессияда делегацияларнинг вакиллари сўзга чиқдилар.

Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ф. А. Табеев айтдики, Осиё ва Африка халқлари бирдамлигининг ҳозирги ҳаракати антиимпериалистик кучлар бирлигининг мустаҳкамланганлигини, янги мустамлакачилик тобелигининг барча шаклларини тугатишга, ирқчиликни йўқотишга, халқлар ўртасида тинчлик ва хавфсизлик тантанасига эришишга уларнинг аҳд қилганлигини кўрсатади.

Бу анжуман бутун инсоният иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан эришилган ғалабанинг 30 йиллигини нишонлаган тарихий йилда тўпланди. Ғарбда ва Шарқда фашизм ҳамда милитаризм кучлари устидан эришилган ғалаба ҳамма жойда мустамлакачилик пойдеворларига путур етказиб, унинг ялпи емирилиш жараёнини бошлаб берди.

Вьетнам, Камбоджа ва Лаос халқларининг эришган тарихий ғалабаси — агрессорлар билан узоқ муддат ва шиддатли курашда намоён бўлган қаҳрамонлик, сабр-матонат ва фидокорликнинг натижасидир. Айни вақтда бу ғалаба халқаро бирдамликнинг куч-қудрати ва самарадорлигини кўрсатувчи энг ёрқин мисолдир. Вьетнам, Камбоджа ва Лаос халқларининг қуролли курашини Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар ,барча прогрессив ва тинчликсевар кучлар кенг равишда қўллаб-қувватлади.

Нотиқ тинчлик кучлари Яқин Шарқда кескинликнинг хавфли ўчоғини тугатиш учун, Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш, босиб олинган барча араб территорияларини озод этиш ҳамда фаластин халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва миллий давлат тузиш ҳуқуқининг амалга оширилиши учун изчиллик билан курашни давом эттираётганлигини уқтириб ўтди. Африкадаги ватанпарвар озодлик кучларининг ирқчилик ва апартеиднинг сўнгги таянчларига қарши ҳаракати тобора кучаймоқда.

Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари илгари сураётган адолатли ташқи сиёсий талабларни, шу давлатларнинг халқаро муносабатларда ўтмиш мустамлакачилигидан мерос бўлиб қолган барча соҳаларидаги тенгсизликнинг ҳар қандай шакл ва кўринишларини бартараф этишга интилаётганлигини Совет Иттифоқи ва жаҳон социалистик ҳамдўстлиги мамлакатлари доимо изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг муваффақиятли тугалланганлиги, деб таъкидлади нотиқ, миллий-озодлик ҳаракатининг ривожланишига ҳеч шубҳасиз катта ижобий таъсир кўрсатади. Мазкур кенгашнинг муваффақиятли якунланиши КПССнинг, унинг Марказий Комитетининг ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг ғоят изчиллик билан олиб бораётган тинчлик ва халқлар хавфсизлиги сиёсати катта муваффақиятларга эришганлигидан далолат беради.

Шундан кейин, Фаластин Миллий Кенгашининг Раиси Холид ал-Фахум уқтириб ўтдики, Фаластиндаги араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминламасдан туриб, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчликни барқарор қилиш мумкин эмас. У қисман келишувлар, умуман Яқин Шарқ проблемасини тўла ҳал этаолмаслигини, шу райондаги барча давлатларнинг суверенитети ва хавфсизлигини гарантиялай олмаслигини таъкидлаб ўтди.

Сурия Араб социалистик Уйғониш партияси Бош секретарининг ўринбосари Муҳаммад Жобир Бажбуж араб давлатларининг сиёсати босиб олинган барча араб территориясининг батамом озод этилишига эришишдан, Фаластиндаги араб халқининг миллий ҳуқуқларини тиклашга, Яқин Шарқда адолатли, мустаҳкам тинчлик ўрнатишга эришишдан иборат бўлмоғи керак, деди.

Ангола озодлиги учун кураш халқ ҳаракатининг вакили Жоао Гарсиа Вирш ўз нутқини Анголада бўлиб ўтган сўнгги воқеаларга бағишлади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Шри Ланка уюшмасининг вакили Патерана Жалрадхи Ҳинд океани районида коллектив хавфсизлик системасини тузиш зарурлиги ҳақида гапирди.

Сессияда Яман Халқ Демократик Республикаси, Лаос, Марокаш, Қувайт ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари сўзга чиқиб, Осиё ва Африка халқлари миллий-озодлик ҳаракатининг катта муваффақиятларга эришганлиги биринчи навбатда антиимпериалистик ва тинчликсевар кучлар сафларининг жипслиги янада мустаҳкамланганлиги билан, жаҳон социализми ва миллий-озодлик ҳаракати бирлигининг ўсиши билан, унинг социал мазмуни чуқурлашганлиги Осиё ҳамда Африкадаги озод бўлган ва курашаётган халқларнинг эришаётган катта ғалабалари билан боғлиқ эканлигини таъкидладилар. (ТАСС).

КАДРЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАЙЁРГАРЛИГИ

КПСС Марказий Комитетининг пропаганда бўлими КПСС Марказий Комитетининг тармоқ бўлимлари билан биргаликда кенгаш ўтказди. Кенгашда министрликлар ва идоралар КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарорини қандай бажараётганликлари кўриб чиқилди.

Кенгаш ишида министрликлар ва идоралар иқтисодий таълим кенгашларининг раислари, КПСС Марказий Комитетининг, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари пропаганда ва агитация бўлимларининг, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг, марказий тармоқ газета ва журналларининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Титаренко, СССР автомобиль саноати министрининг ўринбосари М. С. Горев доклад қилдилар. Тажрибалар ўртоқлашилди, 1975—1976 ўқув йилига тайёргарлик масалалари, иқтисодий таълим системасини ривожлантириш истиқболлари муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари В. А. Медведев кенгашга якун ясади.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Республика областларида сабзавот, полиз, мева ва узум маҳсулотлари тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — сабзавот, учинчи стун — полиз, тўртинчи стун — мева, бешинчи стун — узум маҳсулотлари (халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида).

Сурхондарё	114,4	103,2	168,3	54,8
Андижон	101,6	106,5	117,1	59,2
Фарғона	94,3	105,2	98,4	75,8
Қашқадарё	85,6	73,0	121,0	77,2
Наманган	79,4	104,4	114,1	91,9
Бухоро	78,0	100,3	131,2	68,3
Тошкент	77,7	104,1	136,0	46,6
Самарқанд	72,3	96,7	130,9	67,9
Жиззах	70,9	134,5	210,2	63,1
Хоразм	70,1	95,4	164,3	66,5
ҚҚАССР	62,0	65,3	119,4	25,0
Сирдарё	56,4	110,6	159,8	66,1
Республика бўйича:	81,3	105,6	129,9	63,7

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Бу ерда Амударё сувини доимий ўзанга оқизадиган 3-дамба қурилиши давом этмоқда. Ўзан қирғоқларини темирбетон плиталар билан қоплаш ишларини «Тахиаташгидроэнергострой» бошқармаси 3-қурилиш бошқармасининг бинокорлари бажаришяпти. Улар КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани қизитиб, графикдан ўзиб меҳнат қилаётирлар. Суратда: бошқарманинг илғор пайвандчиси, комсомол аъзоси Назарбой Қоржовов. У кунлик топшириқларини 120-130 процентга етказиб адо этаётир.

А. Лихварь фотоси. (ЎзТАГ).

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ—ДИҚҚАТ МАРКАЗИМИЗДА

УЛКАН ДОВОНЛАР ОША

Шонли ишчилар синфининг шундай бир отряди борки, халқимиз уни фахр билан бунёдкор деб атайди. Бу, азамат қурувчилардир. Қурувчи меҳнати — ғоят қадрли ва шарафлидир. У юртимиз қиёфасини ўзгартиради, обод ва гўзал қилиб юборади. Азамат қурувчиларимизнинг фидокорона меҳнатлари туфайли областимизда тўққизинчи беш йилликнинг қурилиш соҳасидаги вазифалари муваффақиятли ҳал этилмоқда. Кейинги тўрт йилдан кўпроқ давр мобайнида областимиз харитасида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. КПСС XXIV съезди Директиваларида кўрсатилган объект — Сирдарё ГРЭСининг учта энергоблоки муддатидан бир йил олдин қуриб фойдаланишга топширилди. Нурхона бунёдкорлари беш йилликнинг якунловчи йилида ГРЭСнинг тўртинчи энергоблокини ҳам барвақт қуриб битказиш, шу билан Ўрта Осиёдаги энг йирик иссиқлик электр станциясининг биринчи навбатини қўлдан чиқариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Фақат шугина эмас. Коммунизм бунёдкорларининг жонбозликлари туфайли XXIV съезддан бери Сирдарё ГРЭСи ёнида нурчилар маскани бўлмиш Ширин шаҳри қад кўтарди. Областимиз маркази — Гулистон шаҳрида ўн мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилаётган янги микрорайон пайдо бўлди. Шунингдек, бу ерда тикувчилик фабрикаси қуриб битказилади. Ҳадемай яна бир йирик корхона — уйсозлик комбинати қуриб битказилади.

Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида юқоридагилар билан бир қаторда учта пахта тозалаш заводи, Янгиер сопол дренаж қувурлари заводининг иккинчи навбати, Гулистон шаҳрида суткасига 30 тонна кенг ассортиментдаги нон-булка маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган нон заводи, енгил ва юк ташийдиган автомашиналарга техник хизмати кўрсатадиган иккита станция ва қатор бошқа йирик корхоналар қуриб ишга туширилди. Умуман, ҳозир областимизда қурилиш ишлари «сеп ёймаган» бирор бурчакни учратиш қийин. Шунинг учун ҳам биз бугунги кунда фахр билан, партиямиз иродаси, кўп сонли қурувчиларимизнинг қаҳрамонона меҳнати, ғайрат-шижоати, матонати туфайли Мирзачўл боғу бўстонга, гўзал диёрга айланиб бормоқда, деб айта оламиз.

Партиямиз XXIV съездидан бери областимизда қурилиш ишлари ҳар қачонгидан ҳам кенг қулоч ёзди. Шу давр мобайнида 566 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди, 470 миллион сўмлик асосий фондлар ишга солинди, 520 минг квадрат метр уй-жой, 14868 ўринли мактаб, 4593 ўринли болалар боғчалари, 722 ўринли касалхона ва 970 ўринли поликлиника меҳнаткашлар ихтиёрига топширилди. 85 минг гектардан ортиқ янги ер ўзлаштирилди, қатор янги совхозлар ташкил этилди.

Республикамиз партия ва ҳукуматининг раҳбарлиги остида сўнгги йилларда область партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари қурилиш масалаларига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ ва жиддийроқ эътибор берадиган бўлиб қолдилар. Қурилиш суръати ва сифати, меҳнат унумдорлигини ошириш, кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш, социалистик мусобақани тобора авж олдириш каби муҳим, ҳаётий масалалар партия органларининг пленумларида, партия-хўжалик активи йиғилишларида ва бюро мажлисларида тез-тез муҳокама этиб турилибди.

Сўнгги йилларда областимиз қурилиш ташкилотларида меҳнат унумдорлигини ошириш, янги типдаги машина ва механизмларни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилиш, қўл меҳнатини механизациялаш, қурилиш объектларида ишни илмий асосда ташкил этиш борасида катта тадбирлар амалга оширилди. Айниқса, ихтисослаштирилган бошқармаларнинг базалари асосида қурилиш объектларини керакли материаллар ва конструкциялар билан таъминлаш ишининг марказлаштирилиши муҳим воқеа бўлди. Бу ҳам ишлаб чиқаришга илмий ёндошиш, қурилишга раҳбарликнинг янги форма ва методларини қидириб топишнинг бир [illegible]расидир. Бундай таъминот марказлари умумий ишимизга катта фойда бермоқда. Муҳим объектларда қурилиш суръати [illegible]шмоқда, машина ва механизмларнинг, қурувчиларнинг бекор туриб қолишига, қимматли иш соатларининг йўқотилишига барҳам берилмоқда.

Қурилиш сифатини яхшилаш ва муддатларини қисқартириш турли материаллар, хом ашё, ёқилғи ва электр энергияни тежаб қолишда областимиз қурувчиларига машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методи ғоят қўл келмоқда. Ҳозир областимиздаги 47 та бригада ана шу метод асосида ишлаётир.

Тўққизинчи беш йилликнинг улкан вазифаларини муваффақиятли амалга оширишда коллективлар, ишчилар ва қурувчилар орасидаги ўзаро социалистик мусобақа катта роль ўйнамоқда. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизитиш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб беришга қатъий бел боғлаган қурувчиларимиз кун сайин ўзларининг сиёсий ва меҳнат активлигини оширмоқдалар.

Шонли партиямизнинг бўлажак съезди шарафига бошланган ўзаро социалистик мусобақада 13 минг 600 дан ортиқ қурувчи иштирок этмоқда. 1,5 мингдан ортиқ ана шу шарафли касб эгалари эса якунловчи йилда коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номга сазовор бўлиш учун тер тўкмоқдалар. Мусобақанинг қудратли тўлқинида донгдор коллективлар, ишчи ва қурувчилар етишиб чиқмоқдаки, эндиликда улар билан ҳаммамиз фахрланамиз. Янгиер қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати, «Облколхозстрой» тресли коллективлари областда биринчи бўлиб беш йиллик планларини бажардилар. Ўнлаб қурилиш бригадалари ва участкалар эса кўпдан бери ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. «Сирдарьяводстрой» трестига қарашли «Сирдарьинская» механизациялашган кўчма колоннасининг Н. Максименко, М. Муродасилов, В. Туршиналар раҳбарлик қилаётган бригадаларини бунга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Бу бригадалар азаматлари ҳозир ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Тўққизлар ҳаракати деб ном олган ватанпарварлик ташаббуси бизнинг областимизда ҳам кенг қулоч ёзди. Бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш учун курашиб катта меҳнат ғалабаларини қўлга киритаётган ишчилар, қурувчилар, транспортчилар сони тобора кўпайиб бормоқда. 22-қишлоқ қурилиши трестига қарашли 75-механизациялашган кўчма колоннанинг ғишт терувчилари З. Акбарова, Н. Худойқулов, «Сирдарьяводстрой» тресли «Голодностепская» механизациялашган кўчма колоннасининг бульдозерчилари Л. Синельников, Н. Чернов, Гулистон шаҳридаги 30-автобаза шофёри Х. Бобоевлар кўриқ воҳада биринчилардан бўлиб бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажариб қўйдилар. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Областимизда қурилиш соҳасида катта ишлар қилинаётган бўлса-да, ҳали бу соҳада камчиликлар ҳам йўқ эмас. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 7-трест коллективи кўп йиллардан бери ўз планларини бажармай келади. Бу йил трест коллективининг ишида бир оз олға силжиш рўй беряпти. Аммо шундай бўлса-да, ҳали бу ерда жиддий камчиликлар мавжуд. Қурилаётган объектларнинг сифати шу куннинг талабига жавоб бермайди. Баъзи объектларнинг қурилиш муддати эса ҳаддан ташқари чўзилиб кетмоқда. Айниқса, кадрлар қўнимсизлиги, қурувчилар, кўпгина мутахассисларнинг малакаси ошириб борилмаётганлиги ҳам умумий ишга таъсир кўрсатмоқда. Трестда меҳнат унумдорлиги паст. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ташкилий-тарбиявий ишларнинг янги форма ва методларини қидириш одат тусига кирган эмас. Шунингдек, илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилишда ҳам етарли даражада иш олиб борилмаётир. Масалан, трестда жами 38 та бригада бўлса, шундан атиги иккитасигина Злобин методи асосида ишламоқда, холос. Шуни айтиш керакки, областимиздаги қатор қурилиш ташкилотларида Злобин методи асосида бригада пудрат усули суст жорий қилинмоқда.

«Голодностепстрой»га қарашли «Обручевсовхозстрой» тресли Ильич райони территориясида қурилаётган 1-паррандачилик фабрикаси ва йирик бўрдоқичилик базаси қурилишларини чўзиб юбормоқда. Бу йирик объектларда қурилиш ишлари 70-75 процентгина бажарилди, холос. «Голодностепстрой» ва унинг тегишли ташкилотлари бу муҳим объектларга зарур кучларни тўплашлари ва бу ерда қурилиш ишларини жадаллаштиришлари лозим. Акс ҳолда муҳим аҳамиятга эга бўлган комплекслар қурилиши яна чўзилиб кетиши мумкин.

Уй-жой қурилиши соҳасида ҳам камчиликларимиз йўқ эмас. Шу йилнинг ўтган ярим йили мобайнида 11793 минг сўм ўрнига 12141 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бироқ бу соҳадаги ишларимиз жадал суръатлар билан ривожланяпти, деб бўлмайди. Ярим йилликда пландаги 47862 квадрат метр ўрнига 39676 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

Область партия комитети йўл қўйилган камчиликларни тузатиш ва уй-жой ҳамда қишлоқ қурилиши ишларини янада жонлантириб юбориш юзасидан қўшимча тадбирлар белгиламоқда. Яқинда область партия комитети бюроси ана шу масалаларни муҳокама этди ва тегишли чораларни белгилади.

Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми республиканинг барча бинокорлари қатори областимиз қурувчилари олдига ҳам ғоят улкан вазифаларни қўйди. Улар якунловчи йилнинг қолган даври мобайнида 80 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари, 166 миллион сўмлик асосий фондларни ишга туширишлари лозим. Бундан ташқари 89 минг квадрат метр уй-жой, 6952 ўринли мактаб, янги касалхона ва 150 ўринли поликлиника қуриб битказилиши керак. Шунингдек, фидокор қурувчиларимиз бу йил 17 минг гектар янги ерларни ўзлаштириш, 6183 гектар ерга мелиорация шахобчаларини ўтказиш, 1-паррандачилик фабрикасининг дастлабки навбати ҳамда Узоқов номли совхозда бўрдоқичилик базаси қурилишини ниҳоясига етказиш юзасидан мажбурият олишган.

Яқин келажакда областимизда ғоят катта ҳажмда қурилиш ишлари бажарилади. 26 та янги саноат корхонаси барпо этилади. Сирдарё ГРЭСининг яна 4 та янги энергоблоки, яъни иккинчи навбати қуриб битказилиб, ишга туширилади ва йирик нурхонанинг умумий қуввати 2400 минг киловатт-соатга етказилади. Гулистон шаҳрида янги ёғ-мой ва сут заводлари қурилиб битказилади. Областда учта пахта тозалаш заводи фойдаланишга топширилади.

Кўриниб турибдики, бу вазифаларнинг бари бинокорларимиздан ғайратга ғайрат қўшиб меҳнат қилишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам республика тўрт илғор ишчисининг меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлик ҳақида КПСС XXV съездига юборилажак рапортга имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун социалистик мусобақани қизитиш борасидаги ташаббусига қўшилган сирдарёлик қурувчилар шу кунларда масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, улар олдиларида турган вазифаларни шараф билан бажарадилар ва шонли партиямизнинг навбатдаги анжуманини муносиб кутиб оладилар.

Р. ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон КП Сирдарё область комитетининг иккинчи секретари.

ПАРТИЯ, ХАЛҚҚА САДОҚАТ

ВОЛГОГРАД. (ТАСС мухбири). Ҳалок бўлган курашчилар майдонида 17 сентябрда совет халқи шон-шуҳрат жойлари бўйлаб ўтказилган юриш ғолиблари VII Бутуниттифоқ слётининг машъали ёқилди.

Эрталаб слёт қатнашчилари, ҳамма иттифоқдош республикаларнинг, қаҳрамон шаҳарларнинг делегатлари ўн бир маршрут — «Сталинград қаҳрамонларининг шуҳрат йўллари» бўйлаб юриш ўтказдилар.

Мамаев курганда делегацияларнинг раҳбарлари юриш якунлари тўғрисидаги ва партия XXIV съезди қарорларини бажариш ишида эришилган муваффақиятлар ҳақидаги рапортларни марказий штабга топширдилар.

Ҳалок бўлган курашчилар майдонига тўпланган ўн минглаб волгоградликлар слётнинг фахрий меҳмонларини, қардош социалистик мамлакатларнинг делегацияларини, иттифоқдош республикалар вакилларини, уруш ва меҳнат ветеранларини, ёш ишлаб чиқариш илғорларини самимий табрикладилар.

Юриш марказий штабининг раиси Совет Иттифоқи Маршали И. Х. Баграмян, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, Совет Иттифоқи Маршали, Сталинград жангининг қаҳрамони В. И. Чуйков, Волгоград область партия комитетининг секретари С. Е. Крилов, космонавт-учувчи Г. Т. Береговой, слёт делегати, москвалик ёш ишчи В. Нечушкин слёт қатнашчиларини табриклаб нутқ сўзладилар.

Слёт қатнашчилари ва меҳмонлари КПСС Марказий Комитетига йўлланган табрикномани қизғин маъқуллаб қабул қилдилар.

Бутуниттифоқ слётининг янги босқичини шонли воқеа — КПСС XXV съездига бағишлашга қарор қилинди.

Беш кунгача Волгоград диёрида слёт машъали ловуллаб туради.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 19 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи стун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	8,8	144,0
Жиззах	8,9	129,8
ҚҚ АССР	8,,0	101,5
Сирдарё	10,9	96,0
Андижон	8,9	82,8
Хоразм	8,2	77,2
Сурхондарё	8,7	76,3
Самарқанд	9,1	68,3
Наманган	9,2	64,6
Қашқадарё	6,7	64,0
Фарғона	3,5	28,1
Бухоро	1,8	23,1
Республика бўйича:	7,7	80,3

ДОН—ДАВЛАТГА!

Республикамиз областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 19 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон; учинчи стун — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

АНДИЖОН	101,7	—
Фарғона	87,3	0,4
Самарқанд	70,5	1,5
Қашқадарё	69,8	—
Тошкент	62,5	0,2
Наманган	61,4	0,2
Сирдарё	57,6	0,4
Сурхондарё	54,8	0,8
Жиззах	34,2*	0,3
Бухоро	32,6	0,1
ҚҚ АССР	10,4	1,2
Хоразм	10,1	0,7
Республика бўйича:	46,3*	0,6

* Маълумот аниқланган.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг сентябрь ойи сони босмадан чиқди. Журнал КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунлари тўғрисида»ги қарори ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу кенгашда сўзлаган нутқи билан очилади. Унинг дастлабки саҳифаларида КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори босилган. Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Қ. Дудиннинг «Ташкилотчилик иши билан идеология ишининг бирлиги», Ильич район партия комитетининг биринчи секретари А. Абдушоҳидовнинг «Ўнинчи беш йиллик ҳисобига дастлабки ҳосил» сарлавҳали мақолалари партия XXV съездига тараддуд мавзуига бағишланган. Журналда фалсафа фанлари кандидати Ш. Яҳёевнинг «КПСС ташқи сиёсат йўлининг самарали кучи» сарлавҳали мақоласи босилган.

Журналнинг «Хўжаликка раҳбарлик» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари И. Анисимкиннинг «Капитал қурилишга партиявий ғамхўрлик» сарлавҳали мақоласи ўрин олган. Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Раҳимов «Ташкилий-партиявий иш» рубрикаси остида босилган мақоласида раҳбар кадрларнинг масъулиятини ошириш юзасидан тўпланган бой тажриба ҳақида, Риштон район партия комитетининг иккинчи секретари Б. Зиёев партиявий ишни перспектив план асосида ташкил этиш тўғрисида ҳикоя қиладилар. Журналда шунингдек бир қатор цех партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишларидан олинган материаллар ўрин олган.

«Шу куннинг темасида», «Идеология иши ва ҳаёт» «Газета темасида» рубрикалари остида ҳам қизиқарли материаллар ўқиш мумкин.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

Редакцияга кеча газетхонлардан 47 та хат ва 4 та фотосурат келди. Уларда шу куннинг муҳим вазифалари қаламга олинган.

КУНЛИК СУРЪАТ ОШМОҚДА

Бувайда районидаги Калинин номли колхоз «оқ олтин» ижодкорлари республика хирмонига ўзларининг 7000 тонна пахталари билан ҳисса қўшадилар. Ҳозир хўжаликнинг барча бригада далаларида йиғим-терим суръати кун сайин авж олмоқда. Натижада кунига 3-3,5 процент миқдорида пахта тайёрлашга эришилмоқда. Хўжаликнинг Ш. Қодиров, П. Эшматова ва Қ. Омонов ўртоқлар бошлиқ илғор бригадаларида кунига 4-5 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Колхоз пахтакорлари бу йил мавжуд 2000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариб, шундан 70 процентини «зангори кема»лар воситасида териб оладилар. Хўжаликда машина теримига алоҳида эътибор берилади. 20 та «зангори кема» теримга шай. Механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа шартлари ишлаб чиқилган. Бутуниттифоқ халқ хўжалик ютуқлари виставкасининг совриндори Убайдулла Олимов тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасида 500 тонна, Абубакир Шерқўзиев, Шуҳрат Алиев каби пешқадам механизаторлар эса 250-300 тоннадан пахта териш мажбуриятини олишди. Теримга старт берилиши билан «зангори кема»лар пахтазорларга бурилади.

А. ҚОРЖОВОВ,
О. РАҲМОНОВ,
ТошДУ студентлари.

УРУҒ САРА БЎЛСИН

Москва районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг пахта далаларида оқ инжулар очилди. Дастлабки тонналар хирмонларга тўкилди. Колхоз пахтазорларида мўл ҳосил тўпланганлиги кўзга ташланиб турибди. Маълумки, бу хўжалик кўп йиллардан буён пахта уруғчилиги билан шуғулланиб келади.

Бу йил колхознинг ҳамма пахта майдонига «Тошкент-1» чигитининг элита ва биринчи репродукцияли навлари экилганди. Колхоз деҳқонлари жуда катта ва шарафли вазифани ўз зиммаларига олишган. Улар райондаги барча хўжаликлар ичида энг юқори навли, аъло сифатли уруғ тайёрлаб беришдек эзгу ният билан иш бошлаган эдилар.

Шу кунларда колхоз мутахассислари, юқори ҳосилли, эртапишар «Тошкент-1» сортининг сифатини янада ошириш учун ҳамма имкониятлардан унумли фойдаланмоқдалар. Ғўза пайкалларидаги айниган ва турли касалликка чалинган ғўза туплари зарарсизлантирилмоқда. Колхознинг тажрибакор деҳқонлари КПСС XXV съезди шарафига давлатга 500 тоннадан зиёд юқори навли уруғлик чигит етказиб бериш ва ҳосилдорликни 40 центнердан оширишдек қутлуғ мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Уруғлик пахта авайлаб ва ардоқлаб териб олинмоқда.

У. МУЙДИНОВ,
Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги уруғчилик бошқармасининг катта агрономи.

* * *

Шунингдек, тошкентлик Е. Мордухаев, Х. Нурмуҳамедов, Э. Ҳабибалиев, Э. Саидкаримов, фарғоналик О. Сопохонов, А. Фозилов, М. Йўлдошев, бухоролик Р. Азимов, О. Ғайбуллаев, О. Рўзиев, сирдарёлик К. Ибодуллаев, қашқадарёлик Я. Қурбонов, солдатлардан А. Абдураҳимов, А. Абдураззоқов, Ж. Мамажонов, Ҳ. Ҳайдаров ва бошқа газетхонлар ҳам қизиқарли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ВИЖДОН БУРЧИ»

Газетамизнинг шу йил 28 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақола юзасидан меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо бош бошқармасидан қуйидаги жавоб олинди:

«Виждон бурчи» мақоласи шаҳардаги барча савдо ташкилотларида муҳокама қилинди. Кадрлар танлаш ва жой-жойига қўйиш юзасидан текшириш ўтказилганда бу соҳада ҳақиқатан ҳам камчиликларга йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Ҳозирда моддий жавобгар шахслар ва бухгалтерия ходимлари қайта аттестациядан ўтказилмоқда.

Бундан ташқари мақолада кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш мақсадида бир қатор тадбирлар белгиланди. Савдо ташкилотлари қошидаги жамоатчилик комиссиялари фаолиятини ошириш, савдо қоидаларининг бузилиш фактларига нисбатан қаттиқ кураш очиш ана шулар жумласидандир.

Хусрав Деҳлавий таваллудининг 700 йиллигига

АСРЛАРГА ҲАМНАФАС ШЕЪРИЯТ

Тарих шуни кўрсатадики, улуғ маданият арбоблари ўзлари куйлаган эзгу идеаллар, илғор фикр ҳамда интилишлар билан ҳамма асрлар ва барча авлодларга тааллуқли ва муҳимдир. Шундай сиймолардан бири ҳозирги кунларда 700 йиллик юбилейи тантана қилинаётган форс-тожик адабиётининг ёрқин ва улкан намояндаси Хусрав Деҳлавийдир.

Шоирнинг тўлиқ номи Яминиддин Абул Ҳасан Амир Хусрав Деҳлавийдир. У 1253 йилда Ганг дарёси соҳилидаги Патёли деган жойда дунёга келган эди. Яминиддиннинг отаси Сайфуддин Маҳмуд нуфузли шахслардан бўлиб, мўғуллар истилоси пайтида она юрти Кеш (Шаҳрисабз)ни ташлаб Ҳиндистонга келиб қолган ва бу ерда маҳаллий давлат арбобларидан бири Имодулмулкнинг Давлат исмли қизига уйланган эди. Саккиз ёшида ота-онасидан етим қолган Яминиддин бобоси Имодулмулк қўлида тарбияланади. Бобоси унинг ўқиб-униши, атрофлича илм эгаллашига алоҳида аҳамият беради. Яминиддин асосий билимларни Деҳлида олади ва 20 ёшларидан бошлаб бирин-кетин алмашиниб турган ҳукмронларнинг саройларида хизмат қилади, ҳатто ҳокимиятнинг мўғулларга қарши жангларида иштирок қилади. Умрининг аксар қисмини сарой хизматида ўтказган шоир ижодида бу ҳол ўзининг таъсирини қолдирган. Турли-туман ҳокимларга шоир томонидан ёзилган қасидалар, достонлардаги ижтимоий жарангнинг бир қадар сустлиги шундан далолат беради.

Шоирнинг ўз асарларидаги маълумотларга кўра, у жуда ёшлигидан бошлаб шеърлар, кўпинча бадиҳалар ижод қилишга уринган. Яминиддин дастлаб ўз шеърларини «Султоний», кейинчалик эса «Хусрав» тахаллуси билан ёзган.

Хусрав Деҳлавийдан ниҳоятда бой адабий мерос қолган. Шоирнинг лирик мероси ўзи ҳаёт эканидаёқ беш мустақил девонга ажратилган эди. Уларнинг ҳар бирига шоир шу девоннинг мундарижаси, у ёки бу шеърнинг яратилиш тарихи ва бадиият масалаларига оид маълумотларни ўз ичига олган насрий дебочалар ҳам ёзган эди.

Хусрав Деҳлавий ўз лирик шеърларини девонга ажратар экан, бу билан адабиётлар тарихида гўзал бир анъанага асос солади, у шеърларни ҳаёти фаслига кўра тақсимлайди ва шунга мувофиқ тарзда ном беради:

1. «Туҳфатус-сиғар» («Ёшлик туҳфаси»). Бу девонга шоирнинг 20 ёшгача яратган шеърлари киритилган.

2. «Васатул-ҳаёт» («Ҳаёт ўрталари»). Бунда шоирнинг 20-34 ёшларда ижод қилган шеърлари тўпланган.

3. «Ғурратул-камол» («Камолотнинг бошланиши»), ҳажман энг катта бўлган бу девонга шоирнинг 34-40 ёшларида яратган шеърлари йиғилган.

4. «Бақияун-нақия» («Сараларнинг сараси») номли девонда Хусравнинг 64 ёшгача яратилган ижоди намуналари жамланган.

5. «Ниҳоятул-камол» («Камолот чўққиси»). Бу девонга шоирнинг ҳаёти сўнггигача ёзилган лирик асарлари тизилган.

Хусрав Деҳлавий давр шеъриятидаги мавжуд барча жанр ва шеърий формаларда асарлар ёзди. Уларда шоир асос эътибори ила инсонни мадҳ этди. У инсонга хос бўлган туйғулардан энг нафиси ва олижаноби саналган севгини ниҳоят даражадаги ёниқ қалб билан, эташин эҳтирос билан куйлади.

Хусрав Деҳлавий лирикасининг ўзига хос характерли хусусиятини ундаги сержило бадиий ифода услубининг барқарорлиги белгилаб беради. Шоир ижодининг ана шу жиҳати кейинги давр сўз санъаткорлари таҳсинига сазовор ва улар учун илҳом манбаи бўлди.

Хусрав Деҳлавий қатор лирик шеърларида замона носозликлари, адолатнинг оёқ ости қилинаётганлиги, разолат ва зулмнинг авжга минаётгани, шоҳларнинг шафқатсизлигини қаламга олади.

Хусрав Деҳлавий Низомий Ганжавийдан сўнг «Хамса» яратган достоннавис шоир ҳамдир. Адабиётлар тарихида Низомий асос солган хамсачиликни биринчи бўлиб Хусрав давом эттирди, уни анъанага айлантирди. Шоирнинг замондошлари ва халафлари эътирофича, унинг «Хамса»си бошка талай хамсанавислар асарларларидан анча пухта ва етук бадиий савияда ёзилган.

Хусрав Деҳлавий «Хамса» достонларини 1298—1301 йилларда яратган.

Хусрав Деҳлавий «Хамса»сида шоирнинг ўз даври социал муҳитига, ижтимоий гуруҳларга бўлган муносабати ўз аксини топгандир. Хусусан, достонлардаги ҳукмронларни ёмонликдан воз кечишга, адолат ва эзгуликларга чорлаш, мамлакат ва халк тақдири ҳақида ғамхўрлик қилишга ундаш каби гуманистик ғоялар ўша давр учун муҳим масалалардан эди. Шунингдек, «Хамса»да ардоқланган талай орзулар, гўзаллик ва инсоний фазилатлар мадҳлари, юксак бадиият жилолари умумбашарий аҳамиятга моликдир.

Хусрав Деҳлавийнинг «Хамса»сини Алишер Навоий юқори баҳолаган. У шоир достонларидан айрим сюжет чизиқларини ва бадиий лавҳаларни ижодий ўзлаштириб, улардан ўз ғоявий ниятларига мослаб достонларида фойдаланган эди.

Хусрав Деҳлавий «Хамса» достонларидан ташқари «Қиронус-саъдайн» («Икки сайёранинг тўқнашуви»), «Мифтоҳул-футуҳ» («Ғалабалар калиди»), «Нуҳ сипеҳр» («Тўққиз осмон»), «Тўғлуқнома» ва «Тарихи Деҳли» каби шеърий асарларнинг ижодкоридир. Уларда шоир айрим ҳукмдорларнинг ҳарбий юришлари ва ғалабалари, литғуллар истилосига қарши курашлари баён этилади. Ўзига замондош бўлган тарихий шахслар ва тарихий воқеаларни қаламга олар экан, шоир Ҳиндистоннинг табиати, ҳайвонот дунёси, ҳинд халқининг тили, урф-одатлари, ўйинлари, қўшиқлари ҳақидаги қимматли маълумотларни ҳам ўрни-ўрни билан бериб боради. Булар шоирнинг синчков мушоҳадали ва чуқур билимдон бўлганлигидан далолат беради.

Хусрав Деҳлавийнинг қаламига яна «Хизрхон ва Дувалроний» номли ишқий-саргузашт достон ҳам мансубдир. Унда мусулмон йигит Хизрхон билан ҳинд қизи Дувалронийнинг бир-бирларига бўлган кучли муҳаббатлари саргузашти заминида халқлар ўртасидаги биродарлик каби муҳим ижтимоий масала илгари сурилади. Шу нуқтаи назардан қараганда ва бунга асарнинг юксак бадиий нафосатини илова қилинса, достонни шоирнинг энг етук ва муҳим асари дейиш мумкин.

Хусрав Деҳлавий «Хазойинул-футуҳ» номли тарихга оид ва «Эъжозе Хусравий» деган бадиият масалалари юзасидан баҳс юритувчи насрий асарларнинг ҳам муаллифидир. Айниқса ана шу кейинги асаридаги шоирнинг шарқ шеърияти ва насрининг назарий масалалари таҳлили ҳанузга қадар ўзининг илмий қимматини сақлаб келмоқда. Бу асарнинг қайта-қайта тошбосмаларда нашр қилингани фикримиз далили бўла олади.

Баъзи манбаъларда Хусрав Деҳлавий яна бир «Анисул-қулуб» номли насрий асар ёзганлиги қайд қилинади ва Алишер Навоий ўзининг «Маҳбубул-қулуб»ини шу асарга жавобан яратган, деган фикрлар билдирилади.

Лекин ҳозирга қадар бу асар топилгани маълум эмас. Хусрав Деҳлавийга «Холиқбори» номли форсий-ҳиндий луғатни ҳам нисбат берадилар. Аммо, бу фикр ҳам тахминлигича қолиб келмоқда. Айтилганлар хусравшуносларнинг қаршисида яна кўпгина ҳал этилмаган проблемалар турганини кўрсатади.

Хусрав Деҳлавий форс-тожик тилидан ташқари ҳинд, урду тилларида ва уларнинг айрим паҳжаларида ҳам шеърлар битгандир.

Хусрав Деҳлавий замонасининг моҳир созандаси ва машҳур бастакори ҳам бўлган эди.

Жавоҳарлал Неру шоирнинг бу соҳадаги фаолиятини таърифлаб, ўзининг машҳур «Ҳиндистоннинг кашф этилиши» асарида ёзган эди: «У йилнинг турли фасллари, ҳаёт ва унинг турли кўринишлари ҳақида, уйга келин тушиши, ҳижрон, ёмғир тўғрисида куйлайди. Бу қўшиқларни ҳозир ҳам тез-тез куйлаб турадилар, уларни Шимолий ва Марказий Ҳиндистоннинг ҳар бир қишлоғи ва шаҳрида эшитиш мумкин. Уларни, масалан ,ёғингарчилик бошланадиган кезларда ҳар бир қишлоқда манго ва пипул дарахтининг шохларига арғимчоқ солиб, барча маҳаллий йигит-қизлар бу ерларга кўнгил очиш учун келган пайтларида куйлайдилар...

Хусравнинг қўшиқ ва топишмоқчистонлари унга шуҳрат келтирди. Кейинчалик унинг шуҳрати яна юксалди. Мен етти юз йил илгари ёзилган ва шу кунгача ҳаммабоп бўлиб, халқнинг меҳру муҳаббатига сазовор бўлган ҳамда ҳеч қандай матний ўзгаришсиз ижро этилиб келинаётган бундан бошқа қўшиқларни билмайман».

Хусрав Деҳлавийнинг мафтункор ижодиёти ўз замонидаёқ кўплаб адаб аҳли эътиборини тортган эди. Шоир ҳақида шарқнинг машҳур тарихчи ва алломаларидан Зиёуддин Барни, Муҳаммад Қосим Ҳиндушоҳ, Давлатшоҳ, Амин Аҳмад Розий, Лутфолибек Озар, Жомий, Навоий, эрон олимларидан Шибли Нуъмоний, Забиҳулло Сафо, Саид Нафисий, европалик тадқиқотчилардан О. Кавель, Хаммер, Шпрингер, Эте, Рипка, Эрберри, совет олимларидан Е. Э. Бертельс, Б. Ғ. Ғафуров, И. С. Брагинский, А. М. Мирзоев, Ҳ. Орасли ва бошқалар ёзган эдилар.

Ўзбек олимларининг хусравшунosликка қўшган ҳиссалари салмоқлидир. Ш. Шомуҳамедов, А. Ҳайитметов, Ё. Исҳоқов, Б Мусаев, Ж. Мирсаидов ва бошқалар шоир ижодининг айрим масалаларини ва унинг Алишер Навоий ижодига таъсирини тадқиқ этганлар.

Заҳириддин Муҳаммад Бобир: «Донишмандлар шуҳрат билан ёдланишни иккинчи умр демишлар» — деб ёзган эди. Шу кунларда барча илғор инсоният муаззам Шарқнинг заковатли шоири, буюк муаррихи, моҳир бастакори Амир Хусрав Деҳлавий таваллудининг 700 йиллиги тантаналарида фахр билан ёд этмоқда. У ўзининг иккинчи ҳаёти билан мангу яшайди.

Суйима ҒАНИЕВА,
филология фанлари кандидати.

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

ЧИМБОЙ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС XXV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун курашаётган «Октябрь» совхози шоликорлари мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Шоли ўриш, янчиш ишлари совхознинг ҳамма бўлимлари, бригадаларида тезкорлик билан олиб борилмоқда. Жатка ва комбайнлар бир ярим сменада ишлаяпти.

Куни кеча совхознинг У. Карамматдинов, О. Қутлимуродов бошлиқ шоликорлик звенолари ҳар гектардан пландаги 33 центнер ўрнига 58 центнердан ҳосил кўтариб, шоли тайёрлаш планларини Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб бажарди. Комбайнчилардан Б. Танирберганов, Қ. Тахтағановлар кунига 20-25 тоннадан шоли янчиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

✦ ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ҲАММАНИНГ ИШИ.

✦ ПХР — СССР: ҲАМКОРЛИҚ ЙЎЛИДА.

✦ ПОРТУГАЛИЯДА НИМА ГАП?

✦ ҚУРОЛЛИ ТЎҚНАШУВЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА.

ҲАМКОРЛИК НАТИЖАЛАРИ ҚАРАБ ЧИҚИЛДИ

БУХАРЕСТ, 18 сентябрь. (ТАСС). Илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича Совет — Руминия комиссиясининг 28-сессияси шу ерда ўз ишини тамомлади.

Илгариги сессиядан кейин ўтган давр мобайнида фан ва техника соҳасида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик натижалари, ишлаб чиқаришда илғор тажрибалар ва фан-техника муваффақиятлари билан танишиш учун мутахассисларни ва техника ҳужжатларини айрибошлаш тўғрисида томонларнинг таклифлари, СССР билан Руминия министрликлари, идоралари ва бошқа ташкилотлари ўртасида бевосита ҳамкорликка бағишланган масалалар қараб чиқилди.

Сессия охирида имзоланган протокол ҳар иккала мамлакатнинг халқ хўжалигини турли соҳаларда, аввало машинасозлик, энергетика, кемасозлик, қора металлургия, нефть, химия ва нефть химияси саноати соҳасида эришган тажрибаларини кенг ўртоқлашишни назарда тутади.

МЕҲНАТ ВА ЁШЛИК ШАҲРИ

Халқаро инвестиция банки Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар томонидан капитал қурилишда ресурсларни марказлаштириш ва улардан самарали фойдаланиш, халқаро социалистик меҳнат тақсимоти, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш билан боғлиқ тадбирларга кредит ажратиш учун тузилган. Польша Халқ Республикасига, масалан, Прашка шаҳридаги «Польмо» автомобиль асбоб-ускуналари заводи қурилишига кредит ажратилган.

«Польмо» автомобиль асбоб-ускуналари заводи қурилиши 1971 йилнинг апрель ойида бошланган эди. Орадан 33 ой ўтгач, корхона дастлабки маҳсулотларни ишлаб чиқарди. Халқаро инвестиция банки кредит ажратган завод ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг ҳозирги замон талабига ва технологиясига жавоб беради.

Қуюв цехи. Қатор машиналар, деярли барча жараёнлар автоматлаштирилган. Фақатгина машинага нормадаги суюқ металлни қуйиш ва тугмани босиш ишчининг зиммасида. Озгина дақиқалардан сўнг махсус металл ковуш қайноқ деталнι «тутади». Ишлаб чиқариш ва монтаж цехлари қуюв цехи билан ёнма-ён жойлашган. Ўнлаб токарлик, фрезер, йўнув станоклари ва пресслар. Улар орасида совет ускуналари, жумладан, Ереван станоксозлик заводи маркаси билан ишланган станоклар бор.

Бу ерда ҳар бир деталь жуда ҳам аниқ қилиб тайёрланади. Ишлаб чиқарилаётган қатор жиҳозларда деталларнинг параметрларини аниқлаш учун электрон ўлчагичлар ўрнатилган. Келажакда заводда маълумотларни қайта ишлаш бўйича электрон марказ иш бошлайди. У барча ишлаб чиқаришни бошқаради. Корхона Совет Иттифоқидан «Ряд» системасидаги аналитик машиналарни сотиб олди.

Совет мутахассисларининг биринчи группася Прашка шаҳрига бундан икки йил олдин келган эди. 1975 йилнинг майида эса ПХРдан Совет Иттифоқига КамАЗда ишлаб чиқарилаётган машиналарга тормоз системаларини етказиб бериш тўғрисида шартнома имзоланди. Польша ўз навбатида СССРдан 8-10 тонна юк кўтара оладиган машиналарни олади.

— Келаси йили «Польмо» Совет Иттифоқига 10 минг, 1977 йили эса 30 минг тормоз системаларини етказиб беради, — дейди завод директорининг КамАЗ билан алоқалар бўйича ўринбосари Влодзимеж Соберай. — Орадан уч йил ўтгач, корхона лойиҳадаги қувватига етади. Шунда корхона қатор социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида ишлаб чиқарилаётган юк автомашиналари, автобус ва бошқа автомобиллар учун 30 га яқин типдаги комплекс тормоз системалари етказиб беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатларнинг Халқаро инвестиция банки кредити Прешканинг меҳнат ва янги қурилишлар шаҳрига айланишига хизмат қилади. 1980 йилга келиб шаҳарда икки йирик турар-жой комплекси, янги магазин, мактаб, усти ёпиқ сув ҳавзали стадион, меҳмонхона, ресторанлар барпо этилади. Проньше дарёси қирғоғида дам олиш зонаси юзага келтирилмоқда. Бунинг учун 260 миллион злот миқдорида маблағ ажратилган. Шаҳар аҳолиси эса 10 минг кишига етади.

А. РУТКОВСКИ,
Польша журналисти.
(«Пшиязнь» — АПН).

АНГЛИЯ. Бундан икки йил муқаддам иш ташлашда актив қатнашгани учун шрусберилик икки қурувчи турмага ташланган эди. Мамлакатнинг кўпгина шаҳарларида маъмурларнинг бу бебошлигига қарши оммавий митинг ва намойишлар бўлиб ўтди. Натижада маъмурлар маҳбуслардан бири — Эрик Томлинсонни қамоқхонадан бўшатишга мажбур бўлишди. Ҳозир инглиз меҳнаткашлари уч йилга ҳукм қилинган иккинчи маҳбус Дес Уорреннинг дарҳол озод қилинишини талаб қилмоқдалар. Суратда: қамоқдан бўшатилган Эрик Томлинсон дўстлари қуршовида.

ТАСС фотохроникаси.

ПОРТУГАЛИЯДАГИ ВАЗИЯТ

ЛИССАБОН, **ТАСС мухбири Э. Ковалев хабар қилади:**

Португалия ҳарбий раҳбарлари билан мамлакатдаги уч етакчи сиёсий партия — социалистик, коммунистик ва халқ-демократик партияларининг раҳбарлари ўртасида узоқ давом этган қийин музокаралардан кейин келишиб олинган умумий ҳукумат программаси Португалия жамоатчилиги томонидан кенг муҳокама қилинмоқда.

Португалия прогрессив матбуоти шуни уқтирмоқдаки, реакциянинг ошкора бош кўтариш хавфини Компартия неча марталаб кўрсатди. шу реал хавфни англаш мамлакатнинг сиёсий кучларини янги, олтинчи муваққат ҳукуматни тузиш тўғрисидаги музокаралар барча қатнашчилари учун мақбул бўлган муросага келишишга мажбур қилди.

Мамлакатда хатарли вазият вужудга келишига йўл қўймаслик зарурлиги хусусида мамлакатнинг етакчи сиёсий партиялари ўртасида бир фикрга келинганлиги ҳозирги янги ҳукуматни тезроқ тузишга тўсқинлик қилиб турган мавжуд ихтилофларни камайтириш йўлини очади, деб ёзади «Секулу» газетаси.

Ҳукумат тузиш тўғрисидаги музокаралар доирасида ўтказилган бир учрашувдан кейин Португалия Компартиясининг Бош секретари А. Куньял Португалия журналистларига бундай деди: Компартия янги бош министр зиммасига юкланган вазифанинг муваффақиятига кўмаклашиш ва фашизмнинг қайта тикланиш хавфини даф қилиш, демократик эркинликлар ва революция ғалабаларини ҳимоя этиш учун имкони бўлган ҳамма чораларни кўради.

Реакция ўтмишга бурилиш ясашга уринмоқда. Реакция Қуролли кучлар ҳаракатини пароканда қилиш ва тугатишга, халқ оммаси билан Қуролли кучлар ҳаракати иттифоқини қўпоришга уринмоқда. Ҳозирги шароитда барча сўл кучлар бирлигига эришмай туриб революциянинг ривожини таъминлаб бўлмайди, деди Португалия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси Родригиш Пату Эвор шаҳрида ўтказилган митингда сўзлаган нутқида. Шу мулоҳазаларга амал қилиб, Компартия Пиньейру ди Азиведу тузаётган ҳукуматда Португалия Компартияси айрим аъзоларининг иштирок этишига эътироз билдирмайди, деди. Бўлажак ҳукумат — муросага келишишга асосланган ҳукумат бўлади, аммо коммунистлар ишчилар синфининг манфаатларига, революциянинг манфаатларига хизмат қилиши мумкин бўлган муросадан қўрқмайдилар, деди Родригиш Пату.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЯДРО ЭНЕРГЕТИКАСИНИНГ БАЗАСИ

ПРАГА. «Шкода» машинасозлик бирлашмасининг корхоналаридан бирида атом электр станциялари учун ядро реакторлари ишлаб чиқарадиган цех қурилмоқда. Бу цех 1976 йил охирларида ишга тушади ва 1980 йилгача бешта атом реактори тайёрлаб беради. «Шкода» бирлашмасининг Пльзендаги комбинати яқин йиллар ичида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг атом электр станциялари учун технология асбоб-ускуналари етказиб берувчи асосий корхона бўлиб қолиши лозим.

ТЎҚИМАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

БУДАПЕШТ. Венгриядаги тўқимачилик корхоналарини реконструкция қилиш натижасида тўқимачилик саноати маҳсулотини ишлаб чиқариш шу беш йилликда 44 процент кўпаяди. Корхоналар қардош социалистик мамлакатларнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг кўмаги билан реконструкция қилинмоқда. Шу йил охирига бориб ВХРнинг тўқимачилик корхоналарида 500 тага яқин янги тўқув станоги ўрнатилади, 1980 йил охиригача ўрнатиладиган янги станоклар 1.500 тага етади.

СОЦИАЛИЗМ ИНШООТЛАРИ ҚУРИЛИШИДА

ВАРШАВА. Янги беш йиллик иншооти — Белхатув кўмир ҳавзаси қуриб битказилгач, ПХРнинг ёқилғи энергетика баланси проблемасини ҳал этишга ёрдам беради. Бу ердаги бир миллиард тонна кўмир запасига эга бўлган катта конларда кўкимтир кўмирни очиқ усулда қазиб олишга киришилади ва бутун Европадаги энг катта кон-энергетика комбинати барпо этилади. «Билхатув» ва «Пески» карьерлари 1980 йилда ёқилғининг дастлабки бир неча миллион тоннасини беради. Орадан беш йил ўтгач, кўкимтир кўмир қазиб олиш йилига 40 миллион тоннага етади. (ТАСС).

НИКОЗИЯДА МАЖЛИС

НИКОЗИЯ, 18 сентябрь. (ТАСС). Кипр президенти Макариос раислиги остида бу ерда Кипр Министрлар Кенгаши ва Миллий кенгашнинг қўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисдан кейин бу ерда эълон қилинган расмий ахборатда айтиб ўтилишича, Кипр парламенти вакиллар палатасининг раиси Г. Клиридис мажлис иштирокчиларига Нью-Йоркда натижасиз тамом бўлган Кипрнинг ўз доирасидаги музокараларнинг тўртинчи босқичи тўғрисида ахборот берди.

Мажлисда Кипр масаласини БМТ Бош Ассамблеясининг навбатдаги сессияси муҳокамасига топшириш тўғрисида ҳукуматнинг чиқарган қарори муносабати билан бундан кейин кўриладиган тадбирлар маъқулланди.

Кипр матбуоти оролдаги турк жамоалари бошлиғи Р. Денкташнинг бир томонлама тарзда «Турк—Кипр давлати мустақиллигини» эълон қилиш ниятида эканлиги тўғрисидаги баёноти танқид қилинмоқда. «Филэлефтерос» газетасининг ёзишича жаҳон жамоатчилиги бундай ҳаракат натижасида Кипр бўлиниб кетиши ва бундан НАТО ҳарбий блоки манфаатлари йўлида фойдаланилиши мумкин, деб ташвишланмоқда.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливанда вазият ҳамон кескин. Ўнг катаиб партиясининг қуролли кучлари ва экстремистлик кайфиятидаги унсурлар Байрутда ҳамон қуролли тўқнашувларни давом эттирмоқдалар. Ўтган бир неча кун мобайнида шаҳарнинг кўпгина районларида миномётлар ва енгил қуроллар ишлатилган ҳолда отишмалар бўлиб ўтди. Байрутда 10 дан ортиқ киши ўлдирилди. Кўп киши ярадор бўлди.

Мамлакатнинг шимолидаги Триполи шаҳрида вазият бир мунча нормаллашди. Байрут ва Триполидаги аҳвол ички хавфсизлик кенгаши мажлисида муҳокама қилинди. Ички ишлар министри К. Шамун ҳозирги вақтда Байрутда тартибни тиклаш учун армиядан фойдаланиш зарурати йўқ, деб айтди. Хавфсизлик кучлари бу вазифанинг уддасидан чиқа оладилар.

МОСКВА КЎРГАЗМАСИ ТААССУРОТЛАРИ

ҚОСМОС МАВЗУСИ

Яқин-яқинларгача фан- тикага мойил рассом в...

космик кемаларни учириш пайтида ишланган расмлар-...

Юрий Гагарин портретини юксак дид ва бадиий баркамол қилиб яратганлар.

Айрим асарларда фантазия, инсон орзуси, келгусидаги космик кемалар тўғрисидаги тасаввурлари мужассамлашган. Фантаст рассомлар ижодиётида реалистик дунё билан фантастика уйғунлашган бўлиб, коинотни янги қиёфада, янги форма ва бўёқларда акс эттирадилар.

Бу кўргазма юксак баҳоланди. Менга хусусан РСФСР халқ рассоми Н. Пономаревнинг айтган гаплари манзур бўлди. Унинг космос мавзуси санъатда янги мавзу бўлиб, мазкур кўргазмада асарлари намойиш этилаётган рассомлар шу соҳанинг кашшофларидир, деган гапига қўшилса бўлади.

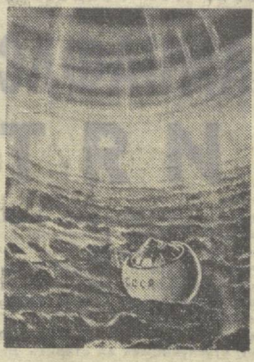

Кўргазма мамлакатлар ўртасида маданий алоқаларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга ҳисса қўшишига шак-шубҳа йўқ.

О. АПУХТИН,
санъатшунос.

Суратларда: А. Леонов ва А. Соколов асарларидан намуналар. Чапда — «Қора денгиз устида»; «Луноход-2» Ойда», Ўнгда — «Венера-8» Венерада».

Убайдуллаев 20 ... мухлисидан иборат ансамбль тузди. Унга «Ёшлик» деб ном берилди. Кўп уриниш ва ҳаракатлардан сўнг рақс ҳамда вокал группалари ташкил этилди. Ўша йили бўлиб ўтган бадиий ҳаваскорларнинг область кўригида ёш санъаткорлар муваффақиятли иштирок этишиб, фахрли ўринлардан бирини эгалладилар. Бу ёш, эндигина оёққа тура бошлаган коллективнинг илк қадами, илк

қадрлайдиган ҳам ўта талабчан москваликларнинг олқишига сазовор бўлдилар. Сафар ниҳоясида ансамбль Бутуниттифоқ Марказий телевидиниесига таклиф қилинди. Ҳаваскорларнинг дилрабо куй ва қўшиқларини, жозибали рақсларини бир соатдан ортиқроқ вақт давомида миллионлаб «зангори экран» мухлислари завқланиб томоша қилдилар. «Ёшлик» ансамбли Москва сафаридан кўплаб фахрли дипломлар, эсдалик совғалари билан қайтди.

рочилик маҳоратларини янада ўстириш учун сабот, чидам ва меҳрибонлик билан иш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Ёшлик» халқ ашула ва рақс ансамбли айни шу кунларда пахта йиғим-терими даврида «оқ олтин» ижодкорларига муносиб маданий хизмат кўрсатиш учун тинмай изланмоқда.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

бида жаҳоннинг янги ... қини ўрнатди. Совет спортчиси Николай Колесников эса (277,5 кг.) кумуш медаль совриндори бўлди.

ВОЛЕЙБОЛ. Аёллар ўртасида ўтказилган республика чемпионати мусобақалари «Буревестник» — «Пахтакор» командалари учрашуви билан тугади. Бунда студентларнинг қўли баланд келиб, биринчиликни эгаллашди. Учинчи фахрли ўринни спартакчилар олишди.

ФАНЛАР АКАДЕМИЯЛАРИДА

ЛАЗЕРНИНГ ЯНГИ ҲУНАРИ

Чоғроқ бир аппаратнинг тугмасини босишингиз билан сирли «ҳаракат» бошланади. Шу пайтда узоқ бир жойда бўлган кишилар хонада пайдо бўлади. Уларга жуда яқин келишингиз, елкаси оша қарашингиз мумкин... Фақат уларга қўл тегизиб бўлмайди, чунки кўриб турганингиз ҳажмий суратдангина иборатдир. Бу суратни лазер нури «чизган». Белоруссия ССР Фанлар академияси физика институтининг олимлари лазер нури ёрдамида ҳаракатдаги объектларнинг фазовий тасвирини ёзаяптилар ва кўрсатяптилар.

Одатдаги голограммада тасвир фотосурат сингари қўзғалмас ҳолатда бўлиб «ўтмишнинг образи» бўлса, Минскда яратилган қурилма объект ҳажмий информацияни ҳаракатланадиган ва ҳамиша шу вақтнинг ўзида кўрсатади.

Бу янгилик лаборатория ичидан ҳали ташқарига чиқмаган бўлсада, институтда ишлаб чиққан динамик голография қурилмасининг келажаги катта, деб ҳисобланмоқда. Уларнинг асосида саноат маҳсулоти сифатини назорат қилиб турадиган асбоблар яратиш мумкин. Бу асбоблар технологик жараённи автоматик равишда тартибга келтириб туради. Динамик голография спектакль ёки концертларнинг ҳажмий тасвирини кўрсатишга ҳам йўл очади. Бунда кўп километр олисдаги томошабин баайни томошахонада ўлтиргандек бўлади.

Олимлар шу мақсадларга эришиш йўлида ҳали кўп назарий ва технологик проблемаларни ҳал этишлари лозим. Лекин белоруссиялик олимлар ишлаб чиққан методлардан ҳозирнинг ўзидаёқ амалда фойдаланиш мумкин. Жумладан, кузатилаётган ҳаракатдаги моддаларнинг иссиқлик, акустик хоссалари ва бошқа хоссаларини динамик голография ёрдами билан аниқлаш тажрибалари муваффақиятли ўтказилди.

В. БИРЮКОВ,
ТАСС мухбири.

Минск.

Илмий лабораторияларда

ИЖОДКОРЛАР

Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институтининг Самарқанд филиалида йигирма етти илмий ходим фаолият кўрсатмоқда. Шулардан 17 киши фан кандидати ҳисобланади. Улар олма, анжир, беҳи, кароли, шафтоли, ўрик, нок, ёнғоқ ва бошқа мевалар навларини яхшилаш ва кўпайтириш, узум сифатини ва ҳосилдорлигини ошириш, боғлардан йиғиштириб олинган меваларни қоқи қилиш, токни войиш усулида ўстириш ва парвариш қилиш устида илмий иш олиб бориб, самарали натижаларга эришмоқдалар.

Илмий ходим Иван Алексеевич Куртов ва инженер Исхоқ Ҳайдарқуловлар мевани қайта ишлаш цехи ташкил этиб, филиалда ажойиб янгилик яратдилар. Цехда ўрнатилган «СПК-90» маркали мева қуритувчи агрегат унумли ишлаб турибди. Агрегат орқали ҳар соатда минг килограмм олма қайта ишланиб, ундан икки юз килограмм қоқи тайёрланяпти.

Кейинги йилларда токзорларни янгилаш, хилига қараб катта-катта массивларни вужудга келтириш соҳасида катта илмий ишлар олиб борилди. Оқ кишмиш ва қора кишмиш навлари кўпайтирилди. Асосий майдонлар учқора навига айлантирилди. Ҳозир филиалдаги умумий узумзор 84 гектарга етказилди.

Токзорларни кенгайтириш билан уларни парвариш қилишда, хусусан, ёз ойларида суғоришда прогрессив усул амалга оширилмоқда. Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Абдурафиқ Насимов шу прогрессив усулнинг ижодкорларидан биридир. У токни ҳосил олаётган даврида сопол қувурлар воситаси билан ер остидан суғоришни таклиф этди. Қатор ўстирилган ток орасига 50-60 метрли сопол қувурлар кўмилади. Сув шу қувурларга таралади. Бунда токнинг ҳосил томирлари сув билан нормал таъминланади. Сув ер ости орқали ток томирларига тез таъсир этиб, сира нобуд бўлмайди. Тупроқда нам узоқ вақт сақланади. Ернинг устки қатлами 8-10 сантиметр қуруқ бўлиб, бегона ўтлар кўкармайди. Тупроқнинг ҳаво алмашиш кобилияти яхшиланади. Шу билан сув 40 процент тежалади, оз сув билан кўп майдондаги токзор суғорилади. Сув танқис келган бу йилги шароитда бунинг жуда катта аҳамияти бор.

Бу усулда токдан ҳосил олиш даврида фақат икки марта суғорилади. Ток парваришида қўл кучи кескин даражада камаяди. Ҳосилдорлик эса ошади. Энг муҳими, узум бошлари қуруқликда бўлиб, чириб нобуд бўлишдан сақланади. Қуёшдан эркин иссиқлик олиб, қанд моддаси 1,5-2 процент кўпаяди. Олим А. Насимов ижод этган шундай усулда токзорларни суғориш яхши натижа бермоқда, гектаридан 180-200 центнердан ҳосил олинмоқда.

Токни бу усулда суғориш кўп узум ва майиз етиштириладиган Самарқанд областида ғоят катта аҳамиятга эга. Боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган колхозлар ва совхозлар бу қимматли усулни амалга ошириш тадбирларини кўряптилар. Шу масала юзасидан институт филиалида семинар-кенгашлар ўтказилмоқда. Илмий ходимларнинг тажрибалари боғбонлар орасида кенг ёйилмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАБИАТ ИНЪОМИ

УЛКАН ПИЁЗ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозидан пиёз ортган карвон тайёрлов пунктига келганида бу ердагилар ҳаддан ташқари катта-катта пиёзларни кўриб ҳайрон бўлишди. Энг йириги тортиб кўрилганида 1 килограмм, кичикроғи 800 грамм келди. Қўйингчи, Неъмат Жумабоев бригадаси биринчи карвоннинг ўзидаёқ йиллик планни уч баравар қилиб адо этди. 15 гектар ердан 60 тонна пиёз олинди.

Дон Пен Хо звеносининг сабзавотчилари шу улкан пиёзни етиштирдилар. Бу коллектив рекорд ҳосиллари билангина шуҳрат қозониб қолмаган. Селекциячилар ҳам бу звенони яхши билишади. Улар звенога янги навларни синагани топшириб туришади.

Звено бошлиғи 15 йилдан бери ишлаб катта тажриба орттирган. Шу вақт ичида у олти хил нав пиёзни синаб кўрди, уни ўстириш агротехникасини ишлаб чиқишда ёрдам берди. Ҳозир Тошкент областида «Кабо» пиёзи, «марғилон оқ пиёзи», «самарқанд гунафша пиёзи» кенг тарқалган.

Бояги улкан пиёз эса ҳозир звено синаб кўраётган «қоратол» навига тааллуқлидир.

(ЎзТАГ мухбири).

ҲОДИСА

ЭГИЗАК БУЗОҚЛАР

Бекобод районидаги «Коммунизм» колхозида яшовчи пенсионер Маҳкам ота Мавлоновнинг сигири тўрт бузоқ туғди. Бу табиатда камдан-кам учрайдиган ҳодисадир. Эгизак бузоқчалар соғлом ва тетик ўсяпти.

К. МАВЛОНОВ,
жамоатчи мухбир.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

22 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 10.10—Гимнастика. 10.30 — **Ҳайвонот оламида.** 11.30 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.35 — Поэзия. 15.55 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 16.40 — **Олеко Дундич** (бадиий фильм). 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Қалб хотираси. 19.15 — Владимир области меҳнаткашлари мусобақалашмоқда (Москва). 20.00 — **«Ахборот».** 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — Қишлоқ ҳаёти. 20.55 — **«Ахборот».** 21.15 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Театрларда янги мавсум. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Телефильм. 20.00 — Концерт. 20.25 — **Бемаъни кун ёки Фигаронинг уйланиши** (фильм-спектакль). 23.45 — Спорт программаси. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 16.40 — ДУШАНБА.

23 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Ёш куч». 19.05 — Маҳсулотларга — Сифат белгиси. 19.35 — **«Ахборот».** 19.50 — Ёзувчи ва замон. 20.20 — Пахтакорлар хизматида. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40—**«Ахборот».** 21.00 — Пахтазор — мардлар майдони. 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — **Бувам, Килиан ва мен** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.25 — «Жасорат»нинг дала почтаси. 19.55 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.25 — **Эртага келинг** (бадиий фильм). 22.00 — Ўқув кўрсатуви. 22.30 — Микалоюс Чюрленес ва унинг санъати. 23.30 — Спорт кўрсатуви. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Ўқув кўрсатуви. 21.15— Тошкент янгиликлари. 21.30 — Телеспектакль.

24 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — «Қизил галстук». 19.00 — Беш йилликнинг якунловчи йили. 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 — Сенинг замондошинг. 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — **«Ахборот».** 20.40 — Дала шийпони — идеология ишининг маркази. 21.00 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 21.30 — Зулайҳо Оқилова рақсга тушади. 22.00 — МОСКВА. **«Вақт».** 22.30— **Футбол:** СССР — Норвегия. 00.15 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Қизиқарли учрашувлар. 12.05 — **Қирол Пиф-Паф** (телеспектакль). 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 19.45 — Халқ ижоди. 20.30 — **Бўш келманг, қизлар.** 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 23.30 — **Осмондан тушган беш киши** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Ўқитувчи экрани. 20.35 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Ўқув кўрсатуви. 21.30 — Тошкент янгиликлари. 21.45 — Қизиқарли математика. 22.25 — Телефильм.

25 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 15.40— МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.35 — КПСС XXV съезди шарафига. 19.05 — **«Ахборот».** 19.20— Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.50 — Фильм концерт. 20.05 — Партия маорифи шахобчаларида янги ўқув йилининг бошланиши олдидан (Москва). 20.35 — **Дўстлик экрани.** 21.30 — **«Ахборот».** 21.50 — Ўн минут музика. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 22.50 Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 18.15 — Сенга, ёшлик! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.20 — Концерт. 20.05 — Жаҳоннинг машҳур композиторлари. Ференц Лист. 20.35 — Телеспектакль. 22.00 — Ўқув кўрсатуви. 22.30 — Ҳужжатли экран. 23.45 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Кинофильм. 20.25 — Чолғу асбоблари тарихидан. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — **Шоирнинг тақдири** (бадиий фильм).

26 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.20 — ТОШКЕНТ. 18.25 — Мультфильм. 18.40 — Истиқбол эгалари. 19.15 — Биз БАМни қуряпмиз (Москва). 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **«Бўстон».** 21.00 **«Ахборот».** 21.20 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 21.35 — Концерт. 22.15 — **Қалб кечирмайди** (бадиий фильм). 23.30 — **Футбол:** МАСК — «Динамо» (Киев). 00.15 — **«Вақт».** **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.20 — МОСКВА. 19.15 — Жаҳоннинг машҳур композиторлари. Ференц Лист. 19.45 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Кинофильм. 20.20 — Ўқув кўрсатуви. 20.50 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.40 — Телеспектакль.

27 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 16.35 — ТОШКЕНТ. 16.40 — Мультфильм. 17.05 — «До-ре-ми-фа-соль». 17.45 — МОСКВА. **Хоккей:** МАСК — «Торпедо». 19.15 — ТОШКЕНТ. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **«Ёрқин ҳаёт».** 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Телефестиваль. **Экранда Сурхондарё области.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт. 23.30 — Телефильм. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — **Йўлдаги жанг** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 14.35 — Фильм-концерт. 16.35 — Фильм-балет. 17.15 — Телефильм. 17.45 — Пионерча ишлар. 18.15 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 19.15 — Янгиликлар. 19.30 — **Мўъжизасиз мўъжизалар.** 20.30 — Телеминиатюралар. 22.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 22.30 — Катталар учун мультфильмлар. 23.00 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.45 — ДУШАНБА.

28 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 15.00 — ТОШКЕНТ. 15.05 — Мультфильм. 15.15 — «Светофор». 16.30 — МОСКВА. Халқаро панорама. 17.00 — **Хоккей:** «Спартак» — «Химик». 19.15 — ТОШКЕНТ. Бугун — машинасозлар куни. 19.25 — **«Ахборот».** 19.40— Пахтакорлар хизматида. 19.50 — Ўн минут музика. 20.00 — **Экран хандаси.** 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — **«Олтин водий».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **«Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильмлар. 10.35 — Ўйинчоғим— овунчоғим. 11.05 — «До-ре-ми-фа-соль». 11.45 — Ўқитувчилар учун консультация. 12.15 — Педиатр маслаҳати. 12.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 13.00 — **Йўлдаги жанг** (2-серия). 14.30 — Киноэкран янгиликлари. 15.00 — МОСКВА. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.45 — Хотин-қизлар, сизлар учун. 17.05 — Ёшлар ижоди. 17.45 — **Универмаг витринаси орқасида** (бадиий фильм). 19.15 — МОСКВА. 19.30 — Ёзувчи С. С. Смирнов ижодининг саҳифалари. 20.15 — Цирк чироқлари. 21.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Артлото. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ФРУНЗЕ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.05 —Мультфильмлар. 17.30 — Телефильм. 18.00 — Спорт программаси. 19.15 — ТОШКЕНТ. 19.20 — Ўйлаб топ? 19.45 — «АХБОРОТ». 20.00 — Ўн минут музика. 20.10 — Опа-сингилларимиз ҳаётидан. 20.40 — «АХБОРОТ». 21.00 — «Зангори экран» почтаси. 21.30 — Пахта мадҳи. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 22.45 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Қўғирчоқ фильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — **«Доим тайёр!»** 11.30 — Ота-оналар, сизлар учун. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Ота-оналар сизлар учун. 13.00 — **Оламга саёҳат.** 14.00 — Мусиқа жавонн. 18.10 — Кинофильмлар. 18.45 — Ёш ўт ўчирувчилар ҳақида ҳикоя. 19.15 — МОСКВА. 19.25 — **Ҳайвонот оламида.** 20.25 — Концерт. 21.10 — Телеспектакль. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Кинопанорама. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.30 — ДУШАНБА.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20 IХда **Ҳаёт шоми**, 21 IХда **Шоҳ Эдип.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20 IХда **Туркман қизи**, 21 IХда **Олифта** (кундузи), **Жоним фидо** (кечқурун), 22 IХда **Ҳижрон.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бобби — БИЛИМЛАР УЙИ (13.00, 16.00), «САНЪАТ САРОЙИ», «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Тақдиримни излайман — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Бобби — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳамма далиллар унга қарши — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: рус тили таълими методикаси;

кафедра катта ўқитувчилари: рус ва умумий тилшунослик, рус ва чет эл адабиёти, биология;

кафедра ўқитувчилари: география, рус ва умумий тилшунослик (ассистентлар).

КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Тураржой навбати билан берилади.

Мурожаат учун адрес: 702500 —Тошкент область, Ангрен шаҳри, 48-квартал.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎЗБЕКИСТОН ПЕДИАТРИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

гастроэнтерология бўлими мудири (медицина фанлари доктори ёки кандидати);

кичик илмий ходимлар: гастроэнтерология бўлими, ташхислий методика бўлими, овқатланиш лабораторияси, биохимия лабораторияси, ичак касалликлари бўлими.

КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700095 —Тошкент шаҳар, 2-Чимбой кўчаси, Талант проезди, 3-уй.

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ М. Т. ЎРОЗБОЕВ НОМИДАГИ МЕХАНИКА ВА ИНШООТЛАРНИНГ СЕЙСМИК МУСТАҲКАМЛИГИ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лаборатория илмий ходимлари: фазо системаси динамикаси (2 ўрин), инженерлик сейсмология, аэродинамика, электрон-ҳисоблаш машиналарининг эксплуатацияси ва математик таъминлаш.

Конкурсда фан кандидати илмий даражасига эга бўлганлар ёки мутахассислик бўйича камида 1 йил иш стажига эга бўлган олий маълумотлилар қатнашиши мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, ГСП, Академиклар шаҳарчаси (17, 41, 69, 71-автобуслар, 17, 18-троллейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Академиклар шаҳарчаси» бекати).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 17147. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 220.